پرورش سبزیجات سالادی

(آپارتمان - حیاط - انبار و ...)

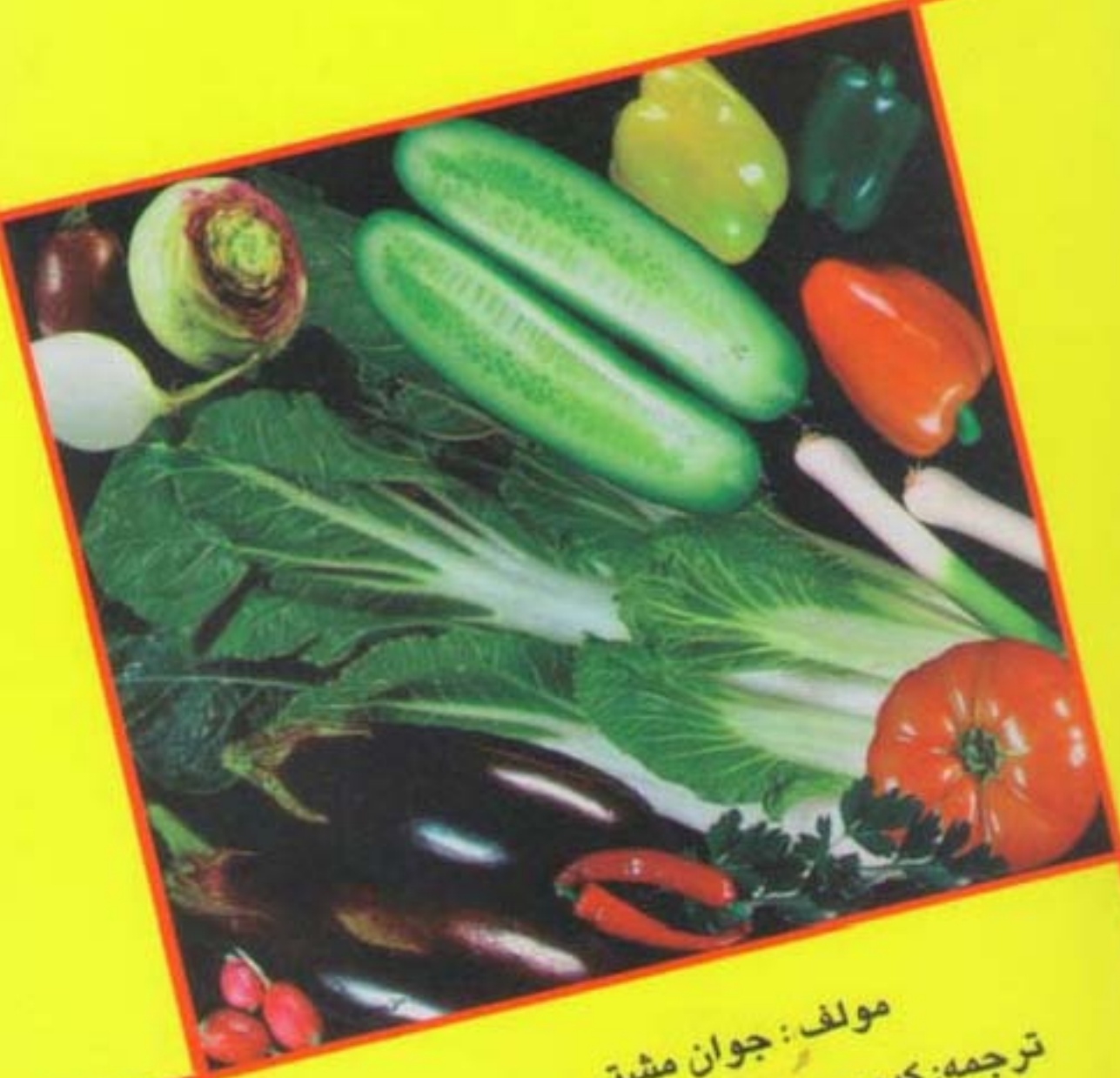

مولف: جوان مشتر

ترجمه: کیومرث دانشگر، لیدا پورغفاری

پرورش سرینجات سالادی

(آپارتمان – حیاط – انباری و...)

اثر: جوان مشتر

ترجمه: کیومرث دانشگر، لیدا پورغفاری

نشر
دانشگران محمود

۱۳۸۹

سرشناسه : مشتر, جون دبلیو.
Meschter, Joan W.
عنوان و نام پدید آور : پرورش سبزیجات سالادی (آپارتمان, حیاط, انباری و...)
اثر جوان مشتر؛ ترجمه کیومرث دانشگر , لیدا پورغفاری.
مشخصات نشر : تهران: دانشگران محمود, ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری :۱۱۴ ص.: مصور
شابک : ۲۰۰۰۰ ریال ۲ -۴۴-۷۹۹۲-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : عنوان اصلی : : How to grow herbs and salad greens indoors
موضوع : گیاهان آپارتمانی – پرورش
موضوع : گیاهان – پرورش
شناسه افزوده : دانشگر، کیومرث, ۱۳۱۴ - , مترجم
شناسه افزوده :پورغفاری ، لیدا ، مترجم
رده بندی کنگره : SB۴۱۹/م۵پ۴ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی : ۶۳۵/۹۶۵۳
شماره کتابشناسی ملی : ۲۰۳۳۱۹۶

نشر
دانشگران محمود

نام کتاب : پرورش سبزیجات سالادی
تالیف : جوان . دبلیو . مشتر
مترجمین : کیومرث دانشگر ، لیدا پورغفاری
ناشر : دانشگران محمود
ویراستار : حامد مهردادیان
طرح جلد : لیدا پورغفاری
نوبت چاپ : چاپ اول
چاپخانه : نشاط
تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه
تاریخ انتشار :۱۳۸۹
قیمت : ۲۰۰۰ تومان
شابک : ۲-۴۴-۷۹۹۲-۹۶۴-۹۷۸

با کمال احترام ترجمه این کتاب را به مادر مهربان و همسر عزیزم که همراه من بودند تقدیم می نمایم.

همچنین از استاد بزرگوار جناب آقای دانشگر که در ترجمه این کتاب حامی و پشتوانه علمی من بودند کمال قدردانی و تشکر را دارم.

فهرست مطالب

مقدمه ۸

فصل اول
جمع آوری گیاهان باغچه آپارتمانی

گیاهان چند ساله ۱۰
جلوگیری از نابودی گیاهان چند ساله در فضای آزاد ۱۲
روشهای تکثیر گیاهان ۱۳
قلمه زدن ۱۴
تکثیر گیاهان به روش قلمه زدن ۱۶
روش انتقال قلمه های ریشه زده از ظرف واسطه به گلدان ۱۷
خواباندن شاخه ۱۹
تقسیم ریشه ۲۰
گیاهان یک ساله ۲۲
خشک کردن شاخ و برگ گیاهان ۲۳
فریز کردن شاخ و برگ گیاهان ۲۶
نکات قابل توجه در پرورش گیاهان آپارتمانی ۲۷
پرورش نمونه هایی از گیاهان چند ساله ۳۰

فصل دوم
محیط رشد مصنوعی

نقش نور فلورسنت در پرورش گیاهان ۳۶

شدت نور ۳۸
لامپهای الکتریکی فلورسنت ۳۸
ثابت کردن نور فلورسنت ۴۳
ساختن باغچه نوری آپارتمانی ۴۴

فصل سوم
کاشت گیاهان(یک ساله و چند ساله) در آپارتمان

کاشتن گیاهان آپارتمانی در ۷ گوله ها ۵۹
کاشتن گیاهان آپارتمانی به روش بذر پاشیدن ۶۲

فصل چهارم
آب و هوای آپارتمان

درجه حرارت ۶۶
رطوبت ۶۸
تهویه مطبوع ۷۰
خاک گلدانهای باغچه آپارتمان ۷۱
گلدانهای مخصوص باغبانی در زیر نور ۷۴
طرق آبیاری ۷۵
کود گیاهان آپارتمانی ۷۸
ترکیبات کود ۷۹

فصل پنجم

چگونه با بیماریها و حشرات گیاهان برخورد نمائیم

علائم بیماری در گیاهان ۸۲
حشرات گیاهان ۸۳
چند نکته برای داشتن گیاهان سالم و بدون حشره ۸۵
حشراتی که گیاهان آپارتمانی را نابود می کنند ۸۶
انواع آفت کشهای حشرات مکنده ۸۹

فصل ششم

پرورش و استفاده از سبزیجات و گیاهان سالادی آپارتمانی

نکاتی در مورد بذر سبزیجات ۹۴
جوانه زدن بذرها ۹۵
تره ۹۶
هویج ۹۷
شاهی ۹۷
خیار ۹۸
بادنجان ۱۰۰
پیاز ۱۰۰
کاهو ۱۰۱
تربچه (ترب) ۱۰۱
گوجه فرنگی ۱۰۲
ریحان ۱۰۳

نعنا	۱۰۵
جعفری	۱۰۵
جعفری فرنگی	۱۰۶
شوید	۱۰۶
ترخن	۱۰۶
پونه کوهی	۱۰۷
آویشن	۱۰۸
گل گاو زبان	۱۰۸
استوخدوس	۱۰۹
مرزنجوش	۱۰۹
برگ بو	۱۱۰
رزماری	۱۱۱
مریم گلی	۱۱۲
مورد	۱۱۲
وارنگ بو	۱۱۳
کالاموندین	۱۱۳
زیتون شیرین	۱۱۴

مقدمـــه متـــرجم :

ترجمه این کتاب پیش درآمدی است برآنکه بتوانید همانند یک باغبان در آپارتمان خود، محیطی زیبا و دل انگیز جهت پرورش و نگهداری گیاهان و سبزیجات فراهم کنید. با مطالعه و عمل کردن به این کتاب، فرهنگ همراهی با طبیعت را در خـود و اطرافیانتان تقویت کنید و با مشاهده رشد و نمو گیاهان در آپارتمان و رسیدگی اصولـی به آنها اوقات خوشی را فراهم نمایید.

همراهـی با گیاهان، ضمیر ناخودآگاه انسان را برای شکرگذاری از خالق هستـی آگاه مـی سازد و انسان را به حقایق زندگـی و نظم طبیعت زیبا آشناتـر مـی نماید.

پرورش سبزیجات خوراکی که در این کتاب به عنوان گیاهان سالادی مورد بحث قرار گرفته اند از هزاران سال پیش تا به حال در زندگی و غذای انسانها جایگاه ویژه ایی داشته است ، از این رو پرورش گیاهان در فضاهای کوچک و آپارتمانها به صورت آسان و انجام شدنی توضیح داده شده است . باشد که تجـربه لذت بخشـی را برای شـما به ارمغـان آورد.

مطالعه و عمل کردن به این کتاب فرصتی است که مشکلات زندگی را فراموش کنید و از یک دانه که با دست خود در خاک می افشانید، یک گیاه تزئینی و یا یک سبزی خوراکی تازه و ارزشمند بعمل آورید.

ودر آخـر به یاد داشته باشید که گیاهان منتخب این کتاب جهت خلق اوقات لذت بخش و همچنین استفاده آنها در غذاهایتان، با کمترین هزینه و بیشـترین بهـره وری پرورش داده می شوند.

لیدا پورغفاری - تابستان ۱۳۸۹

فصل اول

جمـــع آوری گیاهـــان باغچـــهٔ آپارتمانـــی

بطورکلی گیاهانـــی کـه قدری نـــرم و گوشتـــی هستند و به درخت تبدیل نمی گردند سبزیجـات نام دارند و در برخـی از گونه ها به صورت بوته یافت می شوند. گیاهان با توجه به طول دورهٔ زندگیشان به صورت یک ساله ، دو ساله و یا چند ساله نامگذاری شده اند. معمولا بیشتر گیاهان برای اهداف مشخصی از قبیل پزشکـی، صنعتی (اسانس ها و افزودنی های غذایی) ، تزیینی و تجاری پرورش داده می شوند. اغلب سبزیجات خوشبوی گرمسیری نیز در غذاها بعنوان ادویـه و چاشنی استفاده مـی شوند.

گیاهان چنـد سالـه :

گیـاه دائمـی در مقایسه با گیـاه یک ساله کـه در یک فصل شکوفه مـی دهد و بعد از بین مـی رود ، می تواند در شرایـط مطلوب، سالیان متوالـی رشد و نمو نماید. اگر یک گیاه چند ساله در منطقه ای با آب و هوایـی معتدل رشد کند، شکوفه خواهـد داد اما با اولین سرمای زمستان به خواب رفته و با گرم شدن هوا دوباره شروع به رشـد می کند . شاخ و برگ گیاه چند ساله ایی که در مناطق نیمـه گرمسیـری پرورش داده مـی شود در تمام فصول دست نخورده باقـی خواهند ماند اما میـــزان رشد این گیـــاه در زمسـتان که گیـاه بـه خواب مـی رود کاهش می یابد و رشد خود را دوباره در فصل بهار شروع خواهد کرد.

گیاهان چند سالـه به خاطر آماده کردن شرایط مطلوب رشد بـه باغبان نیاز دارند . اگر شرایط رشـد و نمو نامطلوب باشـد گیاهان مریض و سرانجام از بین می روند.خشکسـالـی طولانـی در فصـل رشـد گیاه ، تغذیـهٔ نامناسب خاک ، زهکشـی نادرست ، بیماریها و سوراخ شدن شاخ و برگ گیـاه توسط حیوانات و حشـرات ، هر یک مـی توانند باعث از بین رفتن گیـاه چند ساله شوند.

گیاهان مقاوم گیاهانی هستند که در هوای سرد زنده می مانند. گیاهان چند ساله نیمه گرمسیری نمی توانند زمستان مناطق معتدل را طی کنند و زنده بمانند، بنابراین آنها گیاهانی کم طاقت و غیر مقاومی هستند.

گیاهان چند ساله حساس در زمستان باید همانند گیاهان آپارتمانی نگهداری شوند.

نعنای آبی که گیاهی چند ساله است و موطن اولیه آن در نواحی مدیترانه می باشد در آب و هوای سرد زنده نخواهد ماند . **اکلیل کوهی** همانند سوسن بر گیاه چند ساله است که از برگهای آن برای طعم و چاشنی استفاده می شود و در هوای سرد مقاوم نمی باشد . **مورد**[1] بومی آسیای غربی است و گیاه مقاومی نمی باشد و فاقد عطر و بو است. **مریم گلی** یکی دیگر از گیاهان چند ساله حساس است که باید زمستان را در آپارتمان بگذراند .

۱-Myrtle

جلوگیری از نابودی گیاهان چند ساله در فضای آزاد :

هر چند فصل زمان برداشت محصول زیباست اما در ظاهر روزهای صاف و روشن پاییزی احساسی نهفته است که خبر می دهد زمستان نزدیک است و بزودی هوا سرد می شود و چشم اندازهای زیبای طبیعت بخواب می روند . در این فصل می توانیم به وسیله نور مصنوعی(فلورسنت) و فراهم کردن دمای مورد پسند گیاه ، عطر و بوی گیاهان را به آپارتمان خود انتقال دهیم.

زیباترین باغچه آپارتمانی را می توان از گیاهان باغچه حیاط حاصل کنیم. کشت گیاهان در باغچه آپارتمانی آنهم زمانیکه گیاهان به خواب رفته اند می تواند بسیار لذت بخش واقع شود.

اما چگونه می توان از نابودی گیاهان باغچه جلوگیری کرد ؟ آیا متراکم کردن گیاهان باغچه در محیطی محدود در فضای گرم و خشک با نور کم خورشید قابل اجرا می باشد؟ در این حالت گیاهان زنده خواهند ماند ؟ چگونه می توانیم گیاهان را در فصل سرما نجات دهیم؟ جوابهای قانع کننده ای برای تمام سوالات بالا وجود دارد.

روشهای تکثیر گیاهان :

عموما گیاهان به چهار روش تکثیر و اضافه می شوند. این روشها عبارتند از :

الف: قلمه گرفتن و ریشه دادن

ب : خواباندن ساقه به منظور تولید شاخه های فرعی گیاه

ج : جداسازی و تقسیم کردن یک کپه ریشه گیاه کوچک از یک گیاه بزرگ

د : کاشتن بذر و پرورش نشاء زیر نور فلورسنت (مهتابی)

تمامی چهار روش تکثیر بالا در محیط خانه هرگز به خوبی محیط بیرون عملی نخواهند شد . مجموعه گیاهان خانگی را باید از یک گیاه جدید که از گیاه قدیمی جوانه زده تکثیر کنید.

اگر شما اجازه دهید که گیاه جدید با گلدان و آب و دمای آپارتمانتان هماهنگ شود به مراتب از گیاهانی که پرورش می دهید بیشتر لذت خواهید برد.

الف : قلمه زدن :

قلمه زدن در کل به معنای تکثیر و زیاد شدن است. طول قلمه باید ۱۵ -۷ سانتیمتر باشد. بهترین زمان قلمه زدن فصل تابستان است، قلمه باید از گیاهان چند ساله گرفته شود. برای قلمه زدن ساقه ای را که به نظر سالم و قوی می آید انتخاب نمایید وهرگز ساقه چوبی یا ضعیف تازه روییده را قلمه نزنید. در بعضی از گیاهان چند ساله بریدن ساقه باید از وسط گیاه و دربرخی دیگر از قسمت کناری گرفته شود. برای رشد بهتر قلمه ، ظرف واسطه را خوب مرطوب کنید.

بهتر است قلمه زدن در روز ابری و یا صبح زود انجام شود. هر ظرفی که عمق آن ۵ سانتیمتر و یا بیشتر باشد می تواند برای قلمه انتخاب شود. فقط مطمئن شوید که ظرف، سوراخ زهکشی(سوراخ ته گلدان) داشته باشد. جعبه چوبی میوه برای قلمه زدن بسیار مناسب است. جعبه را با پارچه کنفی آستر کنید و آن را با ظرف واسطه پر نمایید.

فراموش نکنید زهکشی کردن مسئله بسیار مهمی است. در زهکشی ناقص ساقه ها در معرض آب زیاد قرار می گیرند و در نتیجه برگها پوسیده

می شوند. ظرف واسطه باید روزنه دار باشد و به اندازه کافی آب برای پروراندن ریشه در قسمت بریده (قلمه) داشته باشد.

قلمه ها باید به صورت اریب بریده شوند. هرگز قلمه بریده شده را با فشار از گیاه اصلی بیرون نکشید، چون با این کار فیبرهایی که آب را به سمت ساقه حمل می کنند تخریب می شوند و سرانجام قلمه بریده شده از بین خواهد رفت.

برای گلدان شمعدانی قلمه زده شده و دیگر ساقه های بهم چسبیده بهتر است از ماسه استفاده شود. حتی الامکان ظرف قلمه ها را شلوغ نکنید و آن را دور از نور مستقیم خورشید قرار دهید. همیشه خاک ظرف قلمه ها را مرطوب نگه دارید. زمان معمول ریشه دادن گیاهان ۴ تا ۶ هفته است.

ریشه دادن قلمه های بریده شده اسطوخودوس (نوعی سنبل) و رزماری(اکلیل کوهی) به زمان بیشتری نیاز دارند. ریشه دادن نعناع وپونه سریع است و حتی در یک لیوان آب بمدت یک هفته بخوبی ریشه خواهند داد.

چه موقع متوجه شویم ساقه های بریده شده ریشه دار شده اند؟

در زمان ریشه داده قلمه، برگها نرم و سست و بدون درخشندگی خواهند بود. همچنین ساقه ها ممکن است نرم و سست باشند اما به زودی از این حالت خارج می شوند و برگها درخشنده و ساقه نیز محکم تر به نظر خواهد رسید.

گیاهـــان زیر به روش قلمـــه زدن قابل تکثیـــرند:

گیاهـــان پر شاخ و برگ :

نارنج- مورد- سوسن بر

گیاهـــان مورد استفاده در آشپـــــزی :

مریم گلی- ترخن- نعنا- اکلیل کوهـی- آویشن- جعفری-ریحان-مرزنجوش-

گل گاوزبان

گیاهـــان خوشـــبو و معطـــر :

اسطوخودوس- شمعدانی- زیتون شیرین- نعنا- آویشن- مریم گلی

روش انتقال قلمه های ریشه زده از ظرف واسطه به گلدان :

برای انتقال قلمه های ریشه زده به گلدان به روش زیر عمل می نماییم :

۱- گلدان را با آب گرم و صابون می شوییم.

۲-هر یک از سوراخهای زهکشی را با یک تکه کوچک از گلدان شکسته می پوشانیم.

۳- ۲/۵ سانتیمتر از خاک گلدان را روی حفاظ سوراخ زهکشی می ریزیم.

۴- قلمه ها را به دقت از یکدیگر جدا می نماییم بطوریکه ریشه های جدید قطع و یا زخمی نشوند.

۵- قلمه ریشه زده را درگلدان قرار داده و اطراف آن را از خاک پر می کنیم.

۶- گلدان قلمه های تازه را در جایی که نور منعکس می شود به مدت ۲۴ ساعت قرار دهید (برای اینکه گیاهان بتوانند از شوکی که به نشا داده شده نجات پیدا کنند.)

۷- گیاهان جدید را زیر نور فلورسنت (مهتابی) قرار دهید. منبع نور را تقریبا ۱۲ سانتیمتر بالای شاخ و برگ قرار دهید و این کار را حداقل ۱۴ ساعت در روز انجام دهید اما گیاهان را روزانه بیشتر از ۱۶ ساعت در معرض منبع نور (مهتابی) قرار ندهید.

۸- اگر شما یک پنجره رو به آفتاب دارید، گلدانهای گیاهان جدید را در آنجا قرار دهید. مطمئن شوید گیاهان روزانه ۳ ساعت از نور خورشید به صورت ملایم و مستقیم برخوردار شوند.

۹- زمانیکه ریشه ها از لابلای سوراخهای زهکشی گلدان نمایان شدند تمام تخم ریشه (گره ریشه) را به گلدان بزرگتر انتقال دهید. گیاهی که به گلدانهای بزرگتر به طور تصاعدی انتقال داده شده، باعث می شود سیستم ریشه گیاه سالم و محکم توسعه یابد. داشتن سیستم ریشه خوب در گیاهان آپارتمانی به منظور زنده ماندن در هوای نامناسب آپارتمان نقش مهمی بر عهده دارد.

۱۰-گیاهان را به طور مرتب آبیاری نمایید. هرگز اجازه ندهید گیاهان پژمرده شوند و خاک خشک بشود. گلدانها باید سوراخ های زهکشی داشته باشند تا از غرق شدن گیاه به خاطر آب اضافی جلوگیری شود.

۱۱- هر دو هفته یکبار با اضافه کردن کود به خاک ، گیاهان را غذا داده و آنان را تقویت نمایید.

ب : خوابانـــدن شاخه :

دومین روش تکثیر گیاهان ، خواباندن شاخه است. شاخه ها اغلب از گیاهانی که از پایین رشد می کنند و در امتداد زمین شاخه دوانیده اند به ترتیب زیر خوابانیده می شوند :

قسمتی از شاخه که به زمین نزدیکتر است در خاک خوابانیده و کمی خاک روی قسمت پایینی شاخه ریخته می شود و بدین ترتیب قسمتی از شاخه که با خاک در تماس است تولید ریشه می کند. این فرایند را خوابانیدن شاخه می نامیم. شما مـی توانید با خواباندن شاخه انتخابی از یک گیاه که دوست دارید، آن را تکثیر کنید و زمانیکه شما ساقه انتخاب شده را به سمت زمین خم مـی کنید، قسمت پایینی ساقه باید با خاک تماس مستقیم پیدا کند. شاخه را با یک سنجاق سر و یا یک حلقه سیمـی در خاک محکم کنید و روی شاخه خم شده ، خاک بریزید. (زمانیکه ریشه ها شکل گرفتند از کود گیاهی و برگهای پوسیده برای پوشاندن ریشه تازه نشانده استفاده کنید.

اکلیل کوهـی ، آویشـن ، لیمـو ترش و نعنا از گیاهـانی هـستند که به روش خواباندن شاخه تکثیر مـی گردنـد. انـدازه ظـرف بایـد بـه انـدازه شاخه خوابانیده باشد.اگر شما یک گلدانی سفالی را انتخاب مـی کنیـد حفـره

های زهکشی را با تکه گلدان شکسته بپوشانید، سپس روی آن خاک بریزید. بعد شاخه ریشه زده را در گلدان قرار داده و به اطراف ریشه آن خاک اضافه نمایید و سپس خاک گلدان را سفت کنید.

به گیاه خوب آب دهید تا خاک سفت شود و فرصت دهید که گیاه به ظرف و دوری از نور مستقیم خورشید عادت کند. توجه داشته باشید که در روزهای اول خاک گلدان خشک نشود و همیشه خیس باشد تا گیاه جوان شروع خوبی داشته باشد.

ج : تقسیم کردن ریشه :

سومین روش تکثیر گیاهان،تقسیم کردن ریشه است. برای این کار نیاز دارید گره ریشه را از یک گیاه چند ساله جدا کرده و آن را به چندین گیاه تقسیم کنید. گیاهان را می توانید در اوایل بهار به روش تقسیم کردن ریشه، زیاد نمایید و می توانید در اواخر تابستان توده ریشه آنها را به گلدان انتقال دهید.

تابستان زمان مناسبی برای تقسیم کردن گیاهان چند ساله است چون تا فرا رسیدن زمستان و شروع سرما، ریشه گیاه می تواند رشد قابل توجهی داشته باشد. ریشه گیاهانی که ماه آخرتابستان تقسیم شوند، معمولا تا اواسط

پاییز رشد مناسبی دارند، در این زمان می توان گیاهان تازه ریشه زده را به باغچه آپارتمان و در گلدان انتقال داده و رشد آنها را توسط نور خورشید و یا نور مصنوعی کنترل نمایید.

گیاهان چند ساله در آپارتمان سبز و سالم باقی خواهند ماند و تنها میزان رشد آنها پایین خواهد آمد.

گیاهان غیر خوراکی را می توان با ایسوتکس[1] که یک نوع آفت کش است درمان کرد. ایسوتکس دانه های ریزی است که روی خاک گلدان پاشیده می شوند و با آب دادن به گلدان سم موجود در این دانه ها درون خاک گلدان رخنه کرده و از این طریق به سیستم ریشه گیاه می رسد و توسط ریشه در سراسر گیاه به گردش در می آید. حال اگر حشرات قصد مکیدن گیاه را بکنند به محض مکیدن شیره گیاه، این حشرات مزاحم نابود می شوند. **هرگز این آفت کش را برای درمان گیاهان خوراکی استفاده ننمایید.**

۱- Isotox

گیاهـــان یک سالـــه :

گیاهان یک سالـه گیاهانـی هستند که امید زندگـی آنها فقط یک سال است. در هر بهار تکثیر مـی شوند، شکوفـه مـی دهند و با اولین سرما و یخبندان از بین مـی روند.

اینکـه بخواهیـم گیاه یک ساله حقیقـی را در مورد امید بـه زندگی گول بزنیم کار راحتی نیست. بعد از اینکه گیاه یک ساله شکوفـه و دانـه داد انرژی گیاه تخلیـه شـده و گیـاه از بین می رود.

اما رشد نشا گیاه یک ساله در آپارتمان زیر نور فلورسنت امکان پذیر است. اگر منبع نور باغچه بسیار کم شد و یا اگر در منزل شمـا نور کافـی بـرای رشد گیاه نیست ،بـه وجود آمـدن نور مصنوعی روزهای رشد را برای نشا جوان طولانی تر می کند. تداوم نور مصنوعی در نبود نور در روزهای بارانی یک فاکتور مهم برای رشد گیاه جوان آپارتمانی است.

خشـــک کردن شاخ و برگ گیاهـــان :

برای خشک کردن شاخ و برگ گیاهان ، در ابتدا باید باغچه ای داشته باشید که گیاهان آن رشد کرده اما شکوفه نداده باشند. بهترین زمان بریدن شاخ و برگهای معطر درست قبل از شکوفه دادن آنهاست، چون در این زمان روغنهای فرار داخل برگها دارای بیشترین عطر می باشند صبح زود زمانیکه هنوز شبنم بر روی برگها است و نور خورشید روغنهای درون برگها را خشک نکرده زمان مناسبی برای انتخاب شاخ و برگ گیاهان است .

ابتدا ساقه و برگ گیاهان را در آورده ،لازم است آنها را در آب سرد بشویید. به خاطر داشته باشید که شما نمی خواهید روغنهای فرار و عطر و طعم شاخ و برگها را از دست بدهید. در اغلب گیاهان مانند **ریحان و شوید** بعد از خشک شدن کامل گیاه ، برگها را از ساقه جدا کنید. بهترین محل برای خشک کردن گیاهان یک اتاق با تهویه مناسب، دور از نور مستقیم خورشید می باشد.

شما می توانید یک چهار چوبی که تور سیمی دارد را با یک پارچه نخی نازک و لطیف بپوشانید. گیاهان چیده شده را بر روی پارچه قرار دهید و آنها را با یک پارچه نخی نازک دیگر(برای تمیز ماندن گیاهان خشک شده) بپوشانید ، ضمنا می توانید برگها را از ساقه های چوبی جدا کنید. این کار را در گاراژ و یا در جاهای دیگر خانه تان انجام دهید. شکل (۱-۱)

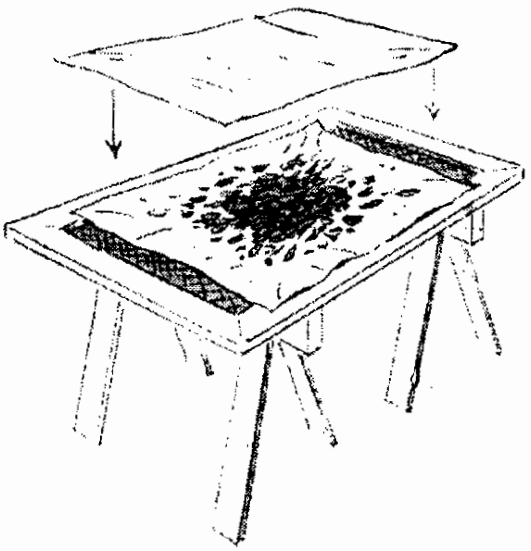

شکل ۱-۱

زمانیکه شاخ و برگ خشک شده خرد شدند آنها را در ظروف کیپ و دردار که مانع ورود هوا شود و به دور از نور، نگهداری کنید. بعضی از اشخاص گیاهان چیده شده را در ماشین لباسشویی با موفقیت خشک

می کنند. بدین ترتیب که شاخ و برگهای چیده شده را در یک کیسه نایلون قرار می دهید و آنها را در درجه پایین در ماشین لباسشویی قرار داده تا با چرخش آن برگها خشک و خرد شوند. شاخ و برگ گیاهان را می توان در فر در دمای ۱۰۰ تا ۱۵۰ درجه خشک کرد. در طول زمانیکه شاخ و برگ گیاهان در فر هستند دقت کنید که آنها بر اثر حرارت نسوزند. شکل (۲-۱)

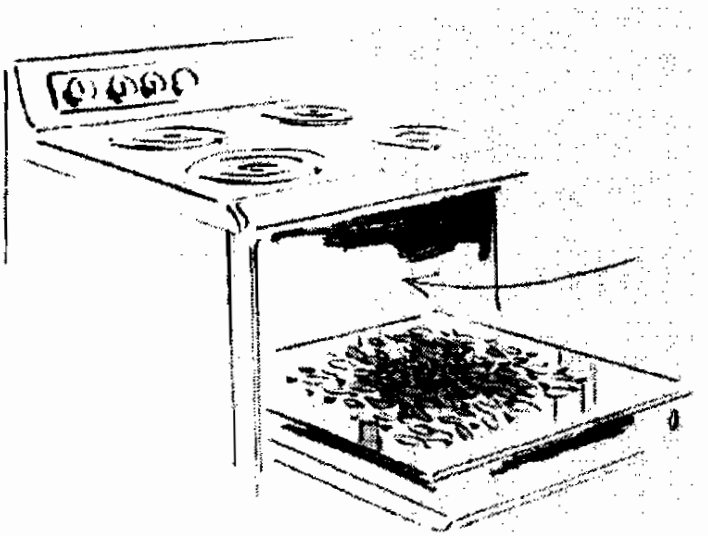

شکل(۲-۱)

این متد از خشک کردن ممکن است مزیتهایی داشته باشد. ریحان، ترخن و نعنا حجم رطوبت بالایی دارند و باید با سرعت خشک شوند تا رنگ سبز آنها از بین نرود و در ضمن رشد قارچ و کپک نیز در آنها به حداقل برسد.

از روشهـای فوق بـرای خشک کردن ریحـــان ، شویـد و آویـشن کـه همگی گیاه یک ساله هستند و همچنین اکلیل کوهـی ، ترخن ، مریم گلـی ، نعنـا ، مرزنجـوش ، تره و وارنگ بو ۱ که همگی گیاه چند ساله هـستند و نیـز جعفری کـه گیاه دو ساله است ، می توان استفاده کرد.

فریـز کـردن شاخ و بـرگ گیاهـان یک سالـه :

برای اینکه بتوانید با موفقیت گیاهان چیده شده را فریز کنید، در ابتدا شما احتیاج به عمل آوردن یک باغچه گیاهان معطر را دارید. اما گیاهان نباید بـه مرحلـه شکوفـه زدن برسنـد چون همانطور که می دانیم در این زمان مقدار روغنهای فرار در شاخ و برگ گیاهان کاهش می یابد. همانطور که قبلا گفته شد صبح زود بهترین زمان برای بریدن شاخ و برگ گیاهان است. در صبح زود شبنم بر روی برگهاست و گرمای خورشـید روغنهای فرار شاخ و برگهـا را خشک نکرده است. همیشـه بهترین شاخ و برگ را قیچی کنید. از چیدن شاخ و برگهـای پژمرده و آفتاب سوختـه اجتناب کنید. اگر لازم است شاخ و برگ چیده شـده را در آب سرد بشویید (به یاد داشته باشید شما می خواهید تا حد امکان از نابودی روغنهای طبیعی گیاهان جلوگیری کنید.)

۱- روغنی ترشح می کند که نرم و آرامشبخش است. ۱- lemon Balm

برگهای چیده شده را بر روی حوله خشک کنید.

در مورد شاخ و برگ شوید و رازیانه ، ساقه اصلی تنها قسمتی از گیاه است که شما نیاز به حذف آن از پایه ساقه (قسمتی از ساقه اصلی که نرم و معطر است) ندارید و می توانید آن را همراه برگها خرد کنید. برگهای خرد شده را در فویل و یا کیسه پلاستیکی قرار داده ، بر روی آن بر چسب بزنید و آنگاه در فریزر بگذارید.

گیاهانی که شاخ و برگ آنها را می توان فریز کرد شامل: شوید، آویشن و ریحان که همگی گیاهان یک ساله هستند، جعفری که گیاه دو ساله است و تره ، ترخن و نعنا که همگی گیاهان چند ساله هستند.

نکات قابل توجه در پرورش گیاهان آپارتمانی :

ظاهر گیاه معمولا بهترین راه برای قضاوت یک نمونه سالم می باشد. به دنبال تعدادی از ساقه های نیرومند و سالم ، کشت سبز و یا کشت تیره از مواردیست که همراه با بعضی از گیاهان می آید.

گلدان را معاینه کنید. ببینید ریشه ها توسعه پیدا می کنند و از ته گلدان (حفره های زهکشی) ریشه ها کمی بیرون زده اند یا نه ؟ یک سیستم ریشه خوب یک گیاه سالم را بیمه می کند. گلدان را بچرخانید بطوریکه بتوانید

زیر برگها را برای داشتن کنه ، مگس سفید پردار و یا کرمهای عنکبوت قرمز معاینه کنید.

آمدن یک آفت گیاهی به معنای دردسر انداختن گیاهان دیگر در باغچه آپارتمانتان است. برگها نباید فر بخورند، به هم پیچ خورده و یا نقطه های زرد داشته باشند. این علائم نشان دهنده این است که بیماری و یا حشرات بر روی گیاه شما وجود دارد.

گیاهان خشک را به این امید که با آب دادن دوباره به آنها زنده خواهند شد نخرید. رزماری سوزنی اگر خشک شود هرگز دوباره زنده نمی شود. معمولا خشک شدن گیاه دلالت بر بی دقت آب دادن به گیاه و در کل بی دقتی در تکنیکهای رشد می باشد.

برای گیاهان یک جای مخصوصی در منزلتان انتخاب کنید. اگر شما یک سبد سوسن بر خریدید آنها را درجایی که بیشترین نور و گردش هوا را دارد قرار دهید. (به خاطر اینکه گیاه سالم بماند)

اگر فقط یک نور مصنوعی برای باغچه آپارتمانتان دارید ،گیاهانی انتخاب کنید که در ارتفاعات تقریبا یکسان از منبع نور بر روی یک سطح یکسان رشد کنند به عنوان مثال یک گیاه برگ بو ۱۷/۵ متری همراه با یک

آویشن خزنده زیر یک نور سازگار نیستند. اگر نور برای گیاه برگ بو تعدیل شود؛ آویشن زیان خواهد دید.

مقدار نور برای پرورش گیاهان آپارتمانی قابل اهمیت است. اگر در آپارتمانتان نور خورشید محدود و کم است باید گیاهانی را انتخاب کنید که نیاز به انعکاس نور دارند. اگرچه شما بذرها را از گلخانه می خرید و میزان نور باغچه برای رشد آنها نامعلوم است ولی باید نور آپارتمانتان طوری باشد که شاخ و برگ گیاهان از منبع نور۱۲ سانتیمتر فاصله داشته باشند.

معمولا اگر اثر تزئینی گیاهان برای شما اهمیت دارد باید به جای نور آنها توجه ویژه کرد. رنگها نیز ممکن است در باغچه آپارتمانتان نقش مهمی داشته باشند.

پـــرورش نمونه هایی ازگیاهـــان چند سالـــه :

سوسن بر :

نوعی گیاه خانگی فریبنده است و زمانیکه در گلدان سفالی قرار داده شود بصورت زیبا و موقرانه از گلدان خم شده و به پایین می افتد. این گیاه برگهای انبوه ضخیم و پشم مانند دارد و رنگ برگهای آن طوسی- سبز است و نور کامل خورشید را دوست دارد. سابقا تصور می شد این گیاه یک گیاه بهبود کننده زخم و شفا دهنده است. چای سوسن بر برای درمان درد عصبی و بیماریهای واگیر دار استفاده می شود. رشد سوسن بر در آپارتمان بین ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتر است.

شمعدانـــــی معطـــــر :

در حدود ۲۵۰ نوع از شمعدانی های معطر وجود دارد. بریده های شمعدانی معطـر به آسانـی در ظرف واسطه (در خاک برگ و ماسه) به دور از نور مستقیم خورشید ریشه می دهند. خیلی از شمعدانی های معطر از گلخانه ها قابل تهیه هستند. در شمعدانی سر شاخه هایی که رشد بیشتری دارند را بیرون بکشید برای اینکه آنها بلندتر نشوند و گلدانشان را واژگون نکنند.

زنبق (نوعی مریم) :

نوعی گیاه خانگی جذاب با برگهای سبزتیره و براق بریده ظریف و ریز که دارای گلهای قرمز است. این گیاه چند ساله نور خورشید را به صورت کامل دوست دارد اما در نور غیر مستقیم نیز رشد می کند و با خاک ماسه ایی سازگار است .چون زنبق رشد افقی دارد، لذا می توان آنرا به شکل بوته کوچک زیبای آپارتمانی هرس کرد. ارتفاع این گیاه گاهی به ۳۰ سانتیمتر نیز می رسد.

اسطوخودوس (نوعی سنبل) :

گیاهی چند ساله با برگهای آبی تیره ، ضخیم و سوزنی شکل مثل برگ کاج که خیلی معطر است. این گیاه یک گیاه آپارتمانی بلند است و به خاطر عطر و بو و شاخ و برگ زیادی که دارد برای تزئین مناسب و ایده ال است. بذر اسطوخودوس دیر جوانه می زند و رشد می کند. تکثیر شدن این گیاه از بریدن و یا تقسیم کردن ریشه می باشد. اما پیشنهاد می کنم این گیاه را به صورت کامل خریداری کنید.

مورد :

این گیاه ممکن است به صورت بوته و یا یک درخت باشد. دارای شاخه های ضخیم همراه با برگهای سبز تیره کوچک و درخشان است و نیز

دارای گلهای سفید رنگی است. این گیاه سمبل عشق است. از گلها و پوست درخت این گیاه در صنعت ادکلن سازی استفاده می شود.

زیتـــون شـــیرین :

این گیاه یک بوته همیشه سبز است که ارتفاع آن در آپارتمانها می تواند تقریبا به ۷۰ سانتیمتر برسد. این گیاه دارای گلهای ریز سفید رنگ خوشبویی است و همیشه شکوفه دارد. برگهای آن دندانه دندانه ظریف و درخشان است . این گیاه ، یک گیاه دوست داشتنی در آپارتمان است و در نور خورشید و خاکی که زهکشی خوبی دارد رشد بهتری خواهد داشت.

پرتقال کالاموندین :

یک بوته مینیاتوری است که دارای برگهای متعدد و درخشانی است و شکوفه های آن عطر و بوی پرتقال را دارد و بعد از رشد تبدیل به پرتقال می شود. میوه این گیاه بی نهایت تلخ است اما می توان از آن مارمالاد تهیه کرد و از آن بهره گرفت. ارتفاع این گیاه در آپارتمان به حدود ۵۰ سانتیمتر می رسد. این گیاه نور کامل خورشید و خاک زهکشی شده را دوست دارد.

ترخـــن :

این گیاه دارای دو گونه فرانسوی و روسی می باشد. گونه فرانسوی این گیاه چند ساله است و از روش ریشه بریدن ، تکثیر می شود. این گیاه خاک زهکشی شده و آفتاب را بطور کامل دوست دارد و رشد آن در آپارتمان حداکثر به ۷۰ سانتیمتر خواهد رسید. توصیه می کنم گیاه ترخن فرانسوی را خریداری کنید. گونه ترخون روسی از گونه فرانسوی آن رشد پربارتری خواهد داشت اما مرغوبیت و عطر و بوی کمتری در شاخ و برگ آن دیده می شود. ترخون فرانسوی برای آشپزی خوش طعم است .

هرگز گیاهان آپارتمانی خود را با گیاهان گلخانه ای مقایسه نکنید. مثلا کاهویی که شما پرورش می دهید برگ برگ است و سر ندارد و مثل نمونه های تجاری نیست . علت چیست؟ علت این است که درگلخانه درجه حرارت ، مقدار رطوبت هوا ، طرح آبیاری ، سیستم های تهویه و نور طبیعی برای گیاه فراهم شده است و با محیط خانه که بیشتر برای انسان طراحی شده قابل مقایسه نیست.

به یاد داشته باشید پرورش گیاهان آپارتمانی یک تجربه جالب است. شما گیاهان پرورش داده شده را به صرف اثر تزئینی در منزل و یا برای استفاده از سبزیجات تازه در سالاد و یا به عنوان چاشنی در آشپزی ، استفاده می کنید.

بار اول در فرایند جوانه زدن دانه و پرورش نشاء گیاهـان جـوان معجـزه ای از طبیعت را شاهد خواهید بود. سعی کنید گونه گیاهان نـادر را از گلخانـه هـای تجاری بخرید و در موارد دیگر خودتان بذرها را در منزل پرورش دهید .

فصل دوم

محیـــط رشـــد مصنـــوعی

بدون خورشید هیچ حیاتی بر روی زمین وجود ندارد. نه گیاهی ، نه غذایی ، نه حیوانی و نه انسان. انرژی خورشید بوسیله کلروفیل در گیاهان همراه با دی اکسید کربن جذب می شود و برای ساختن کربوهیدراتها در فرایندی که فتوسنتز نامیده می شود بکار می رود. گیاهان این انرژی را برای رشد ریشه های جدید و رشد ساقه ها و برگها استفاده می کنند. حیوانات و نیز انسانها برای غذا به انرژی ذخیره شده در گیاه زنده تکیه می کنند.همچنین بشر برای سوخت به انرژی ذخیره شده در گیاهان متکی است.

نورهای ساختگی در تمام سایزها از ۱۴ وات تا ۲۱۵ وات وجود دارد. نور این لامپها سفید است و در رنگهایی مثل سفید گرم۱ ، سفید کم نور۲ ، نور روز۳ ، سفید سرد۴ و لامپهایی که برای کشت طراحی شده اند، می باشند. در بعضی از این لامپها نور زرد کمرنگ بیرون داده می شود و رنگ شاخ و برگ شکوفه ها را زیادتر می کند .

نقش نـــور فلورســـنت در پـــرورش گیاهـــان :

این معجزه است که نور فلورسنت سرد با وات پایین می تواند دوباره انرژیهای زیادی مشابه خورشید تولید کند.در پرورش گیاهان شما متوجه چگونگی کارکرد نور فلورسنت نمی شوید اما فکر کنم زمینه جالب و مفیدی را خواهید فهمید. نور سفیدی که شما می توانید با چشمانتان ببینید از طول موجهای متفاوتی از نور رنگی ساخته می شود.

۱-Warm White
۲-Soft White
۳-Day Light

این رنگها اگر تجزیه شوند و یا نور را از وسط یک منشور شیشه ای عبور دهید قابل روئیت هستند.گیاه شناسان یاد گرفتند که طول موجهای قرمز و آبی بوسیله کلروفیل در فرایند فتوسنتز جذب می شوند و طول موجهای سبز و زرد را بوسیله گیاه بازتاب می کنند. به خاطر همین گیاه به رنگ سبز نمایان می شود. بنابراین نور مصنوعی برای تحریک رشد گیاه ، طول موجهایی از نور قرمز و آبی تولید می کند.

رشد گیاه در فصل بهار و پاییز زیاد می شود به خاطر اینکه گیاهان باغچه از نور مستقیم خورشید و ساعتهای بیشتری از روشنی روز استفاده می کنند. روزهای کوتاه زمستان همراه با کاهش نور خورشید تجربه رشد گیاهان آپارتمانی را خنثی می کند. مگر اینکه شما نور فلورسنت مناسب تهیه کنید. نور مصنوعی نمی تواند فضا را گرم و مقدار رطوبت هوا را کنترل کند اما شما می توانید همه اینها را در منزلتان کنترل کنید.

شدت نـــور :

گیاهانی که نشر طیفی کامل از خورشید را مطابق رشد موفقیت آمیزشان به دست مـی آورند گیاهانی با انرژی بالاتری هستند. گیاهان سالادی باغچه ای گیاهانی با انرژی بالا هستند.

لامپـهای الکتـریکی فلورسـنت :

خوشبختانه، نور فلورسنت منبع جدیدی از انرژی برای رشد گیاه نیست. شما می توانید از مغازه های الکتریکی هر نوع از لامپهایی که طول موجهای قرمز و آبی که برای فرایند های فتوسنتز در گیاهان لازم است را تهیه کنید. محصولاتی را که احتمال دارد در الکتریکی ها پیدا کنید شامل :

GRO-LUX :

نوعی لامپ فلورسنت است که با فسفر پوشیده شده و تولید طول موجهای قرمز و آبی می کندکه برای انجام دادن فرایندهای فتوسنتز لازم است. این لامپ،گیاهان را سبزتر نمایان می کند و با تابیدن آن شکوفه ها یک تابش فسفری از تلولوء رنگهای جواهر را می گیرند.

: GRO –LUX SPECTRUM

نوعی لامپ فلورسنت است که از طول موجهای قرمز ، آبی و مادون قرمز تشکیل شده است و برای انجام دادن فرایند های فتوسنتز و فعال کردن فتوکروم در بالا بردن انرژی گیاهان سالادی و سبزیجات لازم است.

: PLANT - GRO

نوعی لامپ فلورسنت است که نشر طیف نوری آن برای فعالیت کلروفیل گیاهان در منزل لازم است. این نور رنگ شاخ و برگ گیاهان و یا شکوفه ها را تغییر نمی دهد.

: NATURESCENT-(DURO-LITE)

نوعی لامپ فلورسنت است که نشر طیف نوری آن برای فعالیت کلروفیل گیاهان در منزل مورد اهمیت است. این نور رنگ شاخ و برگ گیاهان و یا شکوفه ها را تغییر نمی دهد.

: VITA- LITE (DURO- LITE)

نوعی لامپ فلورسنت است که طول موجهای نور قرمز ، آبی و مادون قرمز را نشر می کند و برای انجام دادن فرایندهای فتوسنتز و فعال کردن فتوکروم در بالا بردن انرژی گیاهان سالادی و سبزیجات لازم است. نور فلورسنت

ترکیبی است که برای گیاهان و سبزیجات سالادی مورد اهمیت است و در جدول زیر نشان داده شده است.

ترکیبهای نور مصنوعی دلخواه برای رشد گیاهان و سبزیجات سالاد در آپارتمان :

همراه با	ترکیبها
۴۰ وات GRO – LUX (WIDE SPECTRUM)	۴۰ وات نور فلورسنت GRO-LUX
۴۰ وات VITA LITE	۴۰ وات PLANT - GRO
۴۰ وات VITA LITE	۴۰ وات NATURESCENT

اینها سه ترکیب متفاوت از نور مصنوعی است که هر کدام از طول موجهایی از نور مادون قرمز، قرمز و آبی تهیه شده اند و تحریک کردن کلروفیل و فتوکروم در گیاهان و سبزیجات آپارتمانی را فراهم می سازند. همچنین می توانید ترکیب استانداردی از دو لامپ ۴۰ وات، یک لامپ سفید گرم و یک لامپ سفید سرد استفاده کنید. (بسیاری از پرورش دهندگان موفق مدعی هستند که با این لامپها همه چیز را می رویانند.)

لامپهای فلورسنت(مهتابی) به دو صورت نواری و کانالی بطور ثابت وجود دارند.

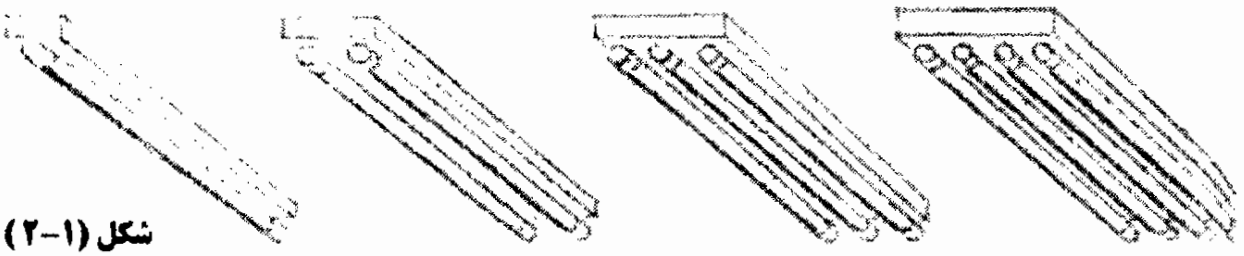

شکل (۱-۲)

شکل(۱-۲) قطعه باریک ثابت تکی وجود دارد که در آن یک ، دو ، سه و یا چهار لامپ قرار گرفته اند و در آن پایه ای برای ثابت نگه داشتن لامپها فراهم شده است. محل نصب این لامپها به سطحی از دیوار ، سقف و یا در طاقچه می باشد. نوع نواری ثابت لامپهای مهتابی همراه است با حصار مستقیم به سوی گیاهان. شکل(۲-۲)

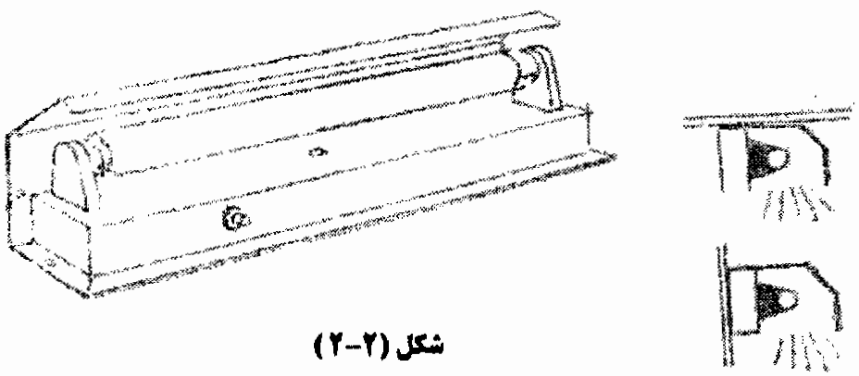

شکل (۲-۲)

فلورسنت صنعتـی ثابت بـه یک منعکس کننـده مجهـز مـی شود کـه مـی توان آن را بالای شاخ و برگ گیاهان بر روی قرقره ها آویزان کنیم و یا برای ثابت نگهداشتن آنها بطور دائم آن را بـه سقف نصب کرد. همچنین مـی توانید از زنجیر برای تعدیل و میزان کردن نور زیادی بالای گیـاهـان استفاده کنید. شکل(۳-۲) این نگهدارنده ها در تمام سایز ها وجود دارند.

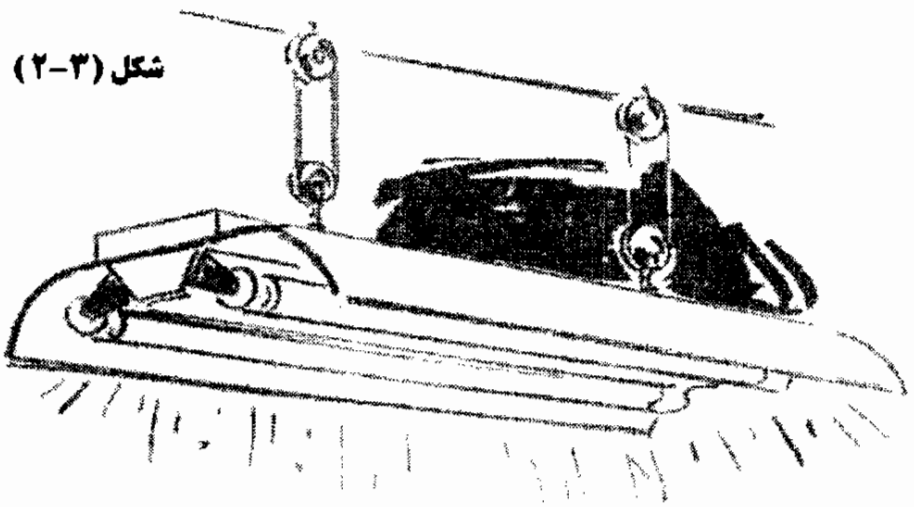

شکل (۳-۲)

ثابت کـــردن نـــور فلورســـنت :

ثابت کردن لامپهای نور فلورسنت(مهتابی) دو نوع است: قابهای صنعتی که به یک منعکس کننده مجهز می شوند و قابهای نواری ، کانالی و یا مدادی که بدون منعکس کننده اند. همه اینها در سایز های مختلف قابل تهیه هستند، اما معمولترین سایز این قابها برای پرورش گیاهان و سبزیجات سالادی در آپارتمان قابهای صنعتی ۱ متر و ۲۰ سانتیمتری است که به دو لامپ ۴۰ وات مجهز شده اند و دارای یک منعکس کننده سفید رنگ است. منعکس کننده منبعی برای اجتناب از پراکنده شدن نور می باشد.

قابهـای صنعتـی مـی توانند ثابت و یا به وسیلـه زنجیـر و یا قرقره متحرک باشند بطوریکـه نور بالای گیـاهـان را بدرستی تعدیل کنند. قابهای نواری تکـی مـی توانند تا چهار لامپ را بخوبی نگه دارند. این نوع فلـورسنت هـای ثابت ، بـه دیوار یا زیـر قفسـه کابینت نصب مـی شوند. سطوح بالا و پشت قابهـای نواری را مـی توان با رنگ سفید ساده برای منعکس کردن نـور ، رنگ آمیـزی کنیم و یا مـی توانیم حصاری تزئینی بالای قابهای نواری بسازیم و به آن رنگ سفید بزنیم.

ساختـــن باغچـــه نـــوری آپارتمـــانی :

شما می توانید باغچه نوری را بر روی دیوار و یا قفسه بسازید. باغچه نوری آپارتمانی شامل یک یا چند لامپ می باشد و قابهای صنعتی همراه با یک حصار تزئینی بالای نور فلورسنت را می پوشانند و یک سینی سنگریزه پر از گلدان که در زیر نور قرار می گیرد.

برای باغچـه آپارتمانـی ، شما مـی توانیـد از اسباب فراموش شـده و بـی استفاده خانه خود جهت ساختن و به کار انداختن نور باغچـه استفـاده نماییـد. مثلا برای سینـی ریگ، شمـا می توانید از یک ظرف پهن و لبه دار آلومینیومی که کیک در آن پخته می شود ، استفاده کنید.

ریگها را می توانید از شن ، ماسه، خرده های فوم و یا ریگهای ساحلی که تمیز و شسته اند ،تهیه نمایید. جعبه های میوه را برای قلمه های مسطح با پارچه کنفی آستر کنید و مورد استفاده قرار دهید. همچنین مـی توانیـد وسایل کهنـه را دوباره جلا دهیـد و برای گلدان گیاهان از آنها استفـاده کنید . میز و قفسه های کتاب بی استفاده جهت روشنایـی باغچـه مناسب هستند.

اگر نور کافی جهت ادامه فرایند فتوسنتز گیاهان فراهم باشد، اغلب گیاهان را می توان در قسمتهای مختلف آپارتمان پرورش داد و از مشاهده

آنها لذت برد. در اینجا با چند مورد از مکانهایی که در آپارتمان می توان بعنوان باغچه استفاده کرد آشنا می شویم :

در شکل (۴-۲) یک قفسه چوبی همراه با یک فلورسنت ثابت نواری که به دیوار نصب شده ، دیده می شود. حصار لامپ را می توانید به دلخواه انتخاب نمایید اما حصار نه تنها برای هدایت نور به سمت گیاهان بکار می رود بلکه به جای یک وسیله تزئینی نیز می توان به کار گرفته شود.

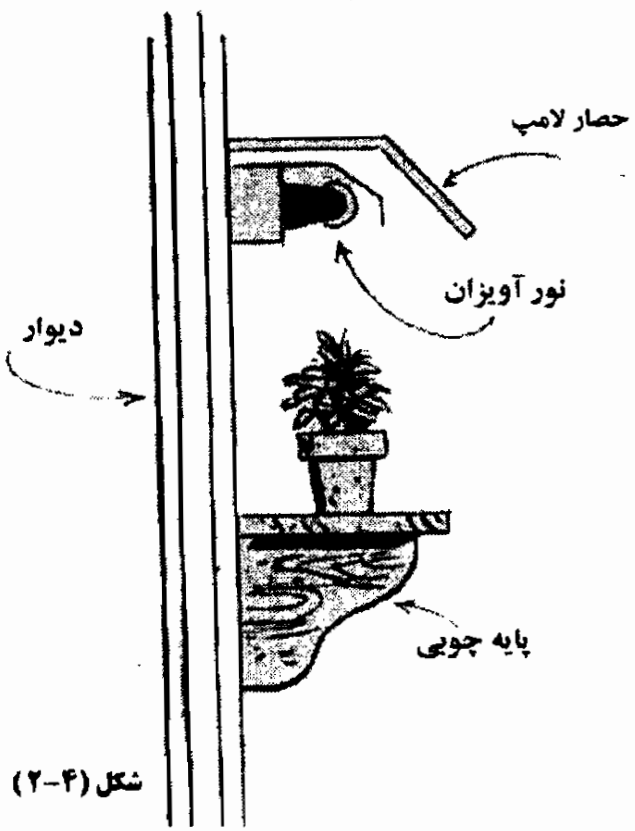

شکل (۴-۲)

آیا تا کنون به امکان جذابیت روشنایی قفسه در بعضی از دیوارهای منزلتان فکر کرده اید؟ آیا یک قفسه از گیاهان با شاخ و برگ انبوه که با نور فلورسنت مخصوص پرورش گیاهان زیبا شده است را دیده اید؟

شاید شما تعدادی از تکه های قدیمی چوب در انباری داشته باشید. قفسه های چوبی برای زندگی گیاهان مطلوب و ایده ال است. تخته ها باید به اندازه کافی برای قرار دادن نور از قابهای صنعتی ، پهن و عریض باشد.

نور قابهای صنعتی تک لامپی ، اشعه کافی را برای یک یا دو ردیف از گیاهانی که بر روی یک قفسه به پهنای ۱۰ تا ۲۵ سانتیمترقرار دارند را فراهم می کند. قابهای صنعتی فلورسنت دو لامپی، نور کافی را برای یک قفسه که پهنای آن ۳۰ تا ۴۵ سانتیمتر است ، فراهم می کند. قفسه ها می توانند با پایه چوبی و یا پایه آهنی محافظت شوند که آراستگی و تزئین لذت بخشی دارند.

در قفسه های دیواری که عرض کافی برای قرار دادن دو ردیف گلدان را دارند شکل (۵-۲) نور را به وسیله یک قاب صنعتی دو لامپی می تابانیم و قاب این مهتابی را با دو پایه فلزی به دیوارمحکم می کنیم و بوسیله زنجیر لامپ را معلق نگه می داریم. قفسه نیز بر روی پایه های ساخته شده از آهن روی دیوارنصب و محکم شده است.

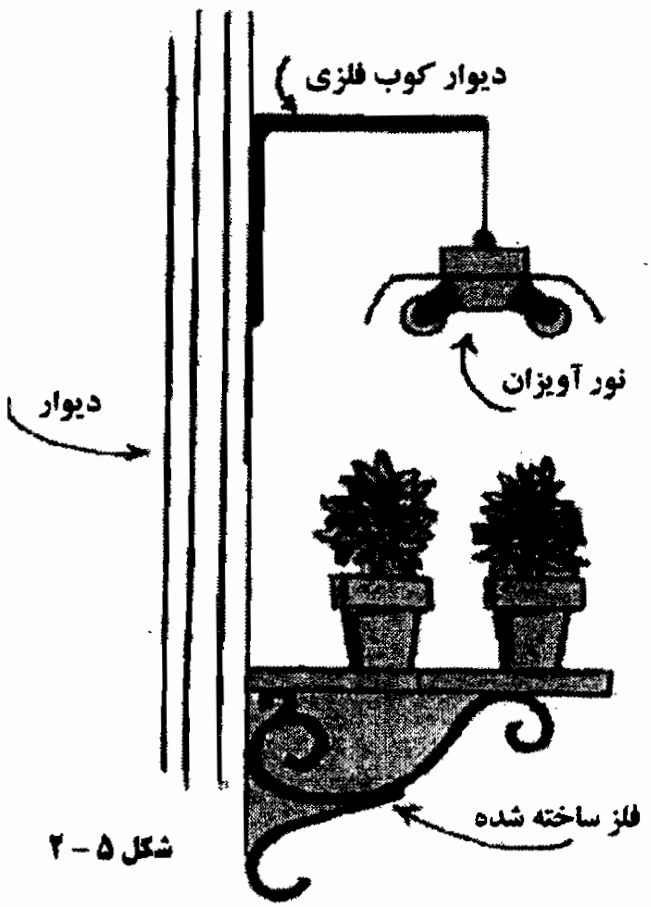

شکل ۵ - ۲

اگر نور باغچه تان بیشتر جنبه تزئینی دارد، شما به یک مجموعه از گیاهان برای نمایش دادن در زیر قاب نور فلورسنت نواری تکی(مهتابی) احتیاج دارید.

اگر شما فرصت کاشت و پرورش جوانه ها ، در زیر نور فلورسنت را دارید، لذت باغبانی به شما اضافه خواهد شد. بیایید برای لحظه ای تصور کنیم که یک باغچه آپارتمانی قلمه زده شده از گیاهان باغچه حیاطمان را داریم. مسلما اغلب این گیاهان زیر نور فلورسنت در قفسه باغچه تان خوب رشد خواهند کرد. شما می توانید جوانه های معطر و خوشبویی مانند آویشن ، اسطوخودوس و نعنا را در گلدان برای استفاده در آشپزی به باغچه نوریتان اضافه کنید. مریم گلی ، ریحان بنفش و سوسن بر به خاطر رنگ و ترکیب بافتشان یک کشت جالب بوجود می آورند. راههای بی شماری برای تغییر دادن تزیین یک گیاه وجود دارد.

چطور حصار را با سایبان چوبی بپوشانیم؟ و یا چطور یک سایبان آفتابی را با چادر کتانی بپوشانیم؟

یک جعبه از گیاهان و سبزیجات سالادی زیر سایبان ، زیبا به نظر می آیند. این زیبایی با یک پنجره و یک جعبه گل و سایبان قابل اجرا

مـی باشد (یک ایده برای آنهایی که در آپارتمان خود ، یک پنجره بیشتر ندارد.)

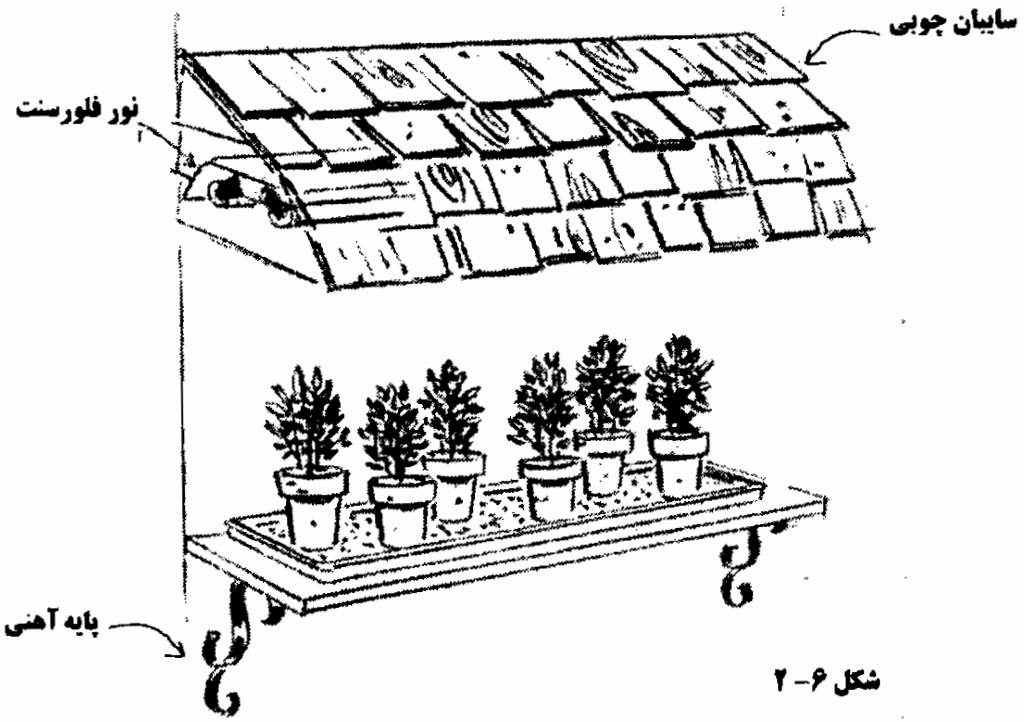

شکل ۶-۲

در شکل(۶-۲) طراحی قفسه باغچه با قابهای صنعتی و یک حصار چوبی دیده می شود و قفسه ها بوسیله پایه های آهنی به دیوار نصب می شوند.با سایبان چوبی و پایه آهنی به همراه گلدانهای گیاهان یک منظره جذاب از باغچه آپارتمانی را مـی توان طراحی کرد.

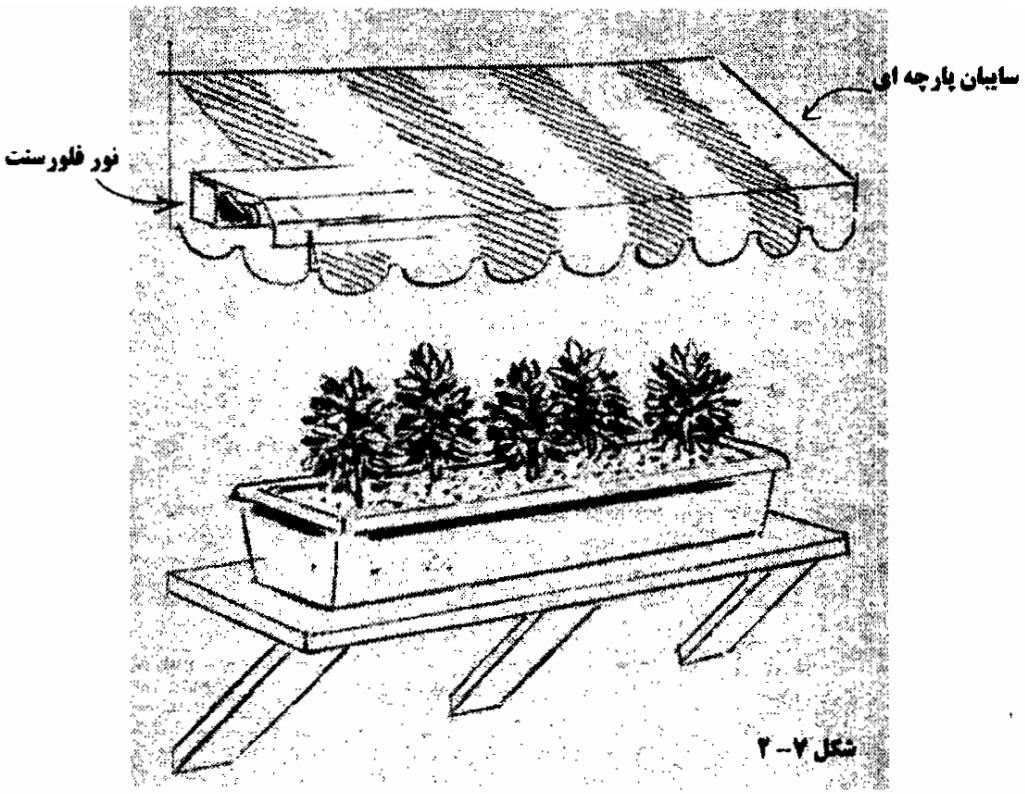

شکل ۷-۲

شکل(۷-۲) تزئین نور قفسه باغچه با یک سایبان برای احاطه کردن نور قابهای نواری دیده می شود. گیاهان در یک جعبه گل که بر روی قفسه دیواری نصب شده است، قرار می گیرند و طراحی یک پنجره بیرونی را ایجاد می کنند.

هماهنگی و تناسب در فضای اتاقها برای برخی از تزئینها مهم است. قرار دادن والان چین دار پرده ها در اطراف قاب نور می تواند باغچه آپارتمانی را زیبا تر کند.

اگر قصد دارید جوانه ها را بر روی قفسه باغچه پرورش دهید، منبع نوری درست کنید بطوریکه نور ۱۲ تا ۱۵ سانتیمتری بالای برگها قرار بگیرد. اگر گیاهان در زیر نور باغچه ثابت باقی می مانند نور ثابتی را درست کنید که نور ۲۰ تا ۳۰ سانتیمتر بالای جوانه ها باشد.

در تصمیم گرفتن اینکه آیا قاب نواری بخرید یا یک قاب صنعتی قابل حمل باید در آغاز کارتان تصمیم بگیرید که می خواهید جوانه های قلمه زده شده را پرورش دهید و یا اینکه گیاهانی خریداری می کنید که کامل هستند.

اگر خواهان قفسه باغچه هستید ، راههایی برای کاهش وزن قفسه وجود دارد. سینی گیاهان می تواند از ظروف پهن و لبه دار آلومینیومی سبک باشد که با سنگریزه ریز و درشت پر شده است. گلدانها می توانند از جنس پلاستیک باشند که وزنشان کمتر از ظروف سفالی است.

اگر از ترکیبات خاک برگ استفاده می کنید می توانید خاک گلدانها را کم کنید. برای تزئین حصار نور می توانید از مقوای نازک و یا چوب استفاده کنید.

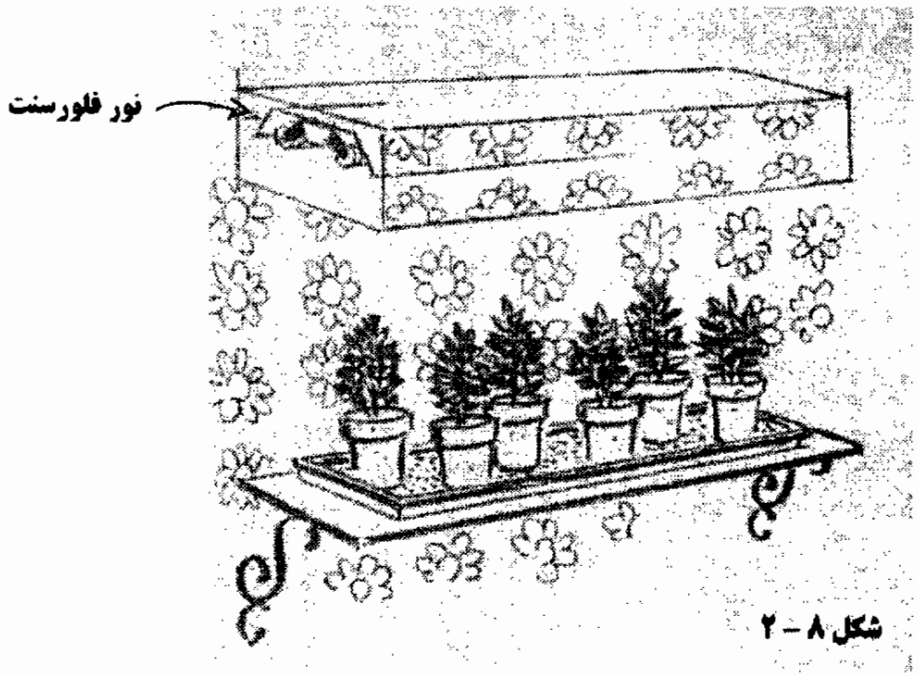

شکل ۸ - ۲

در شکل(۸-۲)گیاهان بر روی یک سینی از ریگ گرد بر روی قفسه چوبی که بوسیله پایه های آهنی به دیوار نصب شده است ، قرار می گیرند. ضمائم آن در جعبه کاغذی مانند کاغذ دیواری پنهان شده است.

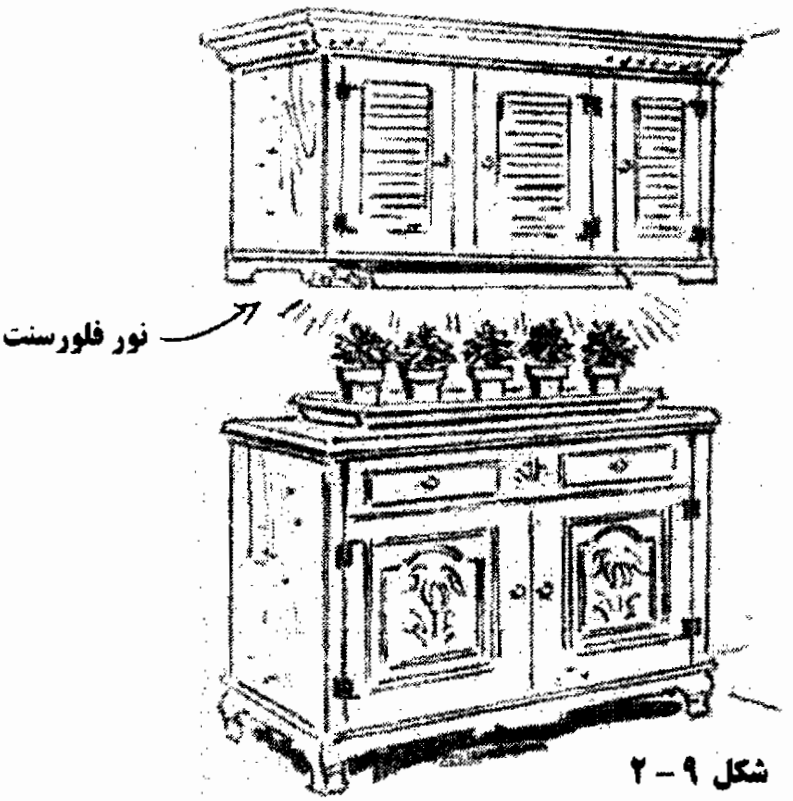

شکل ۹ - ۲

اگر منزلتان طوری طراحی شده که اتاق پذیرایی کنار آشپزخانه است ، در این صورت نور باغچه بر روی کابینت آشپزخانه ایده آل و مناسب است. مخصوصا اگر تمایل داشته باشید در آشپزی از شاخ و برگ گیاهان تازه استفاده کنید، نور باغچه را می توانید در قسمتی از داخل قفسه و یا زیر کابینتهای فوقانی نصب کنید. شکل(۹-۲)

باغچه قفسه ای بین دو قفسه در آشپزخانه می تواند جنبه دکوری نیز داشته باشد.

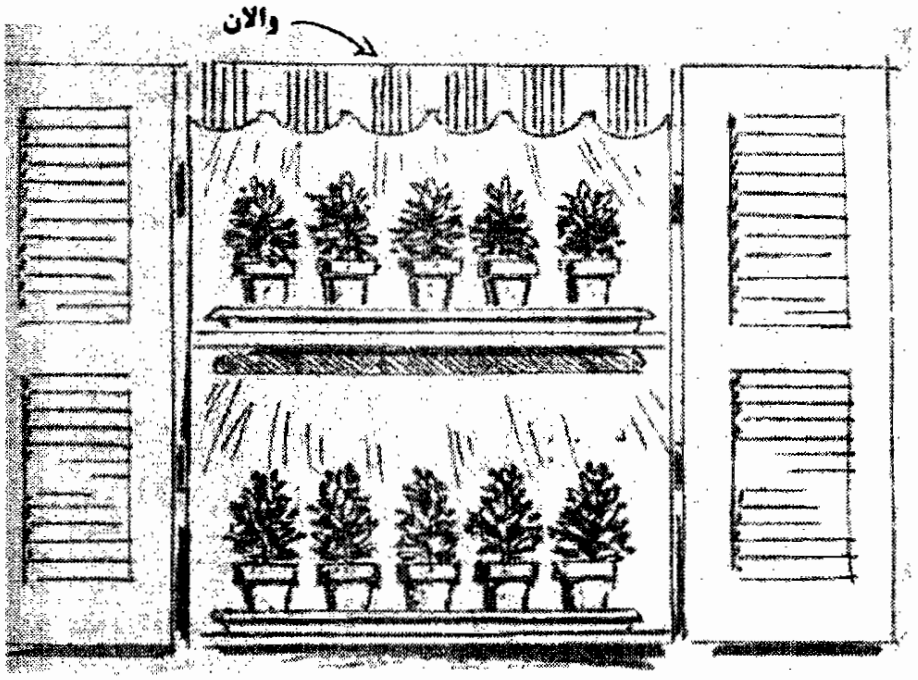

شکل ۱۰ - ۲

در شکل (۱۰ -۲) اضافه کردن پرده کرکره ای و والانهای دالبر برای پنهان کردن منبع نور، دیده می شود. این سیستم در جاهایی که هیچ نور طبیعی برای گیاهان وجود نداشته باشد بکار می رود.

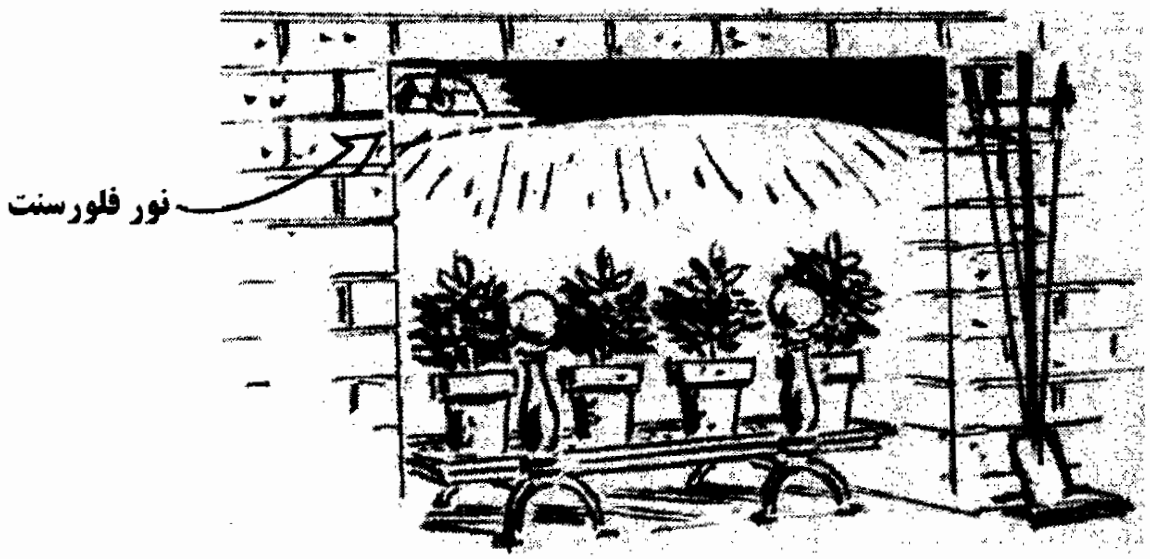

شکل ۱۱ - ۲

شکل(۱۱ -۲) نوعی باغچه شومینه ای است که استفاده حرارتی ندارد. منبع نور را به سقف شومینه نصب می کنیم و باغچه خود را تزیین و مورد استفاده قرار می دهیم.

شما می توانید یک باغچه در وسط یک قفسه ایجادکنید. یک سوپخوری و دو فنجان زیبا برای ظروف گلدان انتخاب نمایید و یک منبع نوری نیز در بالای قفسه نصب کنید. شکل(۱۲ -۲)

شکل ۱۲ - ۲

فصل سوم

کاشت گیاهان(یک ساله و چند ساله) در آپارتمان

برای پرورش گیاهان و سبزیجات سالادی در آپارتمان به وسایل و مواد زیر نیاز دارید:

۱- ۷ گوله ۱

۲- ظروف آلومینیومی و یا گلدان

۳- خاک برگ

۴- کود سوپر فسفات

۵- یک کیسه خاک سنگ آهک

۶- یک کیسه کود خشک گاو و یا کود استخوانی

۱- خزه به هم فشرده استریل و اسفنجی که در آن نهال قرار می گیرد. ۱- Jiffy

۷- شن و یا ماسه الک شده

۸- صابون

۹- یک شیشه اسپری برای آب دادن به گیاه

۱۰- سینی پلاستیکی به عنوان ظروف واسطه گیاهان برای قرار دادن در زیر نور

۱۱- ریگ گرد و یا قطعات ریز سنگ

۱۲- غذای گیاهی محلول در آب (برای گیاهان آپارتمانی)

۱۳- یک قاب صنعتی همراه با لامپهای فلورسنت (قرقره ، زنجیر و یا قاب ثابت)

۱۴- زغال چوب

۱۵- کلید جهت روشن و خاموش کردن نور فلورسنت

اگر شما دستورات کاشت را قدم به قدم انجام دهید و نیازهای گیاه را برآورده کنید ، در پرورش گیاهان خانگی موفق خواهید شد.

کاشتن گیاهان آپارتمانی در ۷ گوله ها :

۱- سه یا چهار عدد از ۷ گوله را برای هر نوع بذری که جهت پرورش گیاهان آپارتمانی انتخاب کرده اید را کنار بگذارید. بطور مثال اگر شما ۵ نوع گیاه برای کشت انتخاب کرده اید، به ۱۵ یا ۲۰ گوله نیاز دارید.

۲- گوله ها را در آب ولرم به مدت ۵ دقیقه غوطه ور کنید (یک قوطی حلبی برای خیساندن گوله ها مناسب است.)

۳- توسط یک مداد سه حفره تقریبا به عمق نیم سانتیمتر روی خاک هر یک از گلدان ها ایجادکنید و درون هر حفره را یک بذر از یک نوع گیاه قرار دهید و سپس روی آنها خاک بریزید و خاک قسمت بالای بذرها را سفت کنید.

۴- سینی گیاهان را با ریگ گرد و یا قطعات ریز سنگ آماده کنید.گلدانهای ۷ گوله را بر روی ریگهای گرد قرار دهیدو به سینی آب اضافه نمایید. میزان آب پایین تر از ارتفاع ریگها باشد بطوریکه گلدان ۷ گوله که بر روی ریگها قرار دارد آب را جذب نکند.

۵- گلدانهای ۷ گوله که گیاهان شبیه به هم دارند را در یک خط در سینی گیاهان ردیف کنید و توسط یک نشان پلاستیکی آنها را مشخص کنید.

۶- سینـی گلدانها را در زیر قاب صنعتی نور فلورسنت که دارای دو لامپ مهتابی است قرار دهید.فاصله لامپ از بالای گلدانها تنها ۱۲ سانتیمتر باشد.شکل (۱-۳)

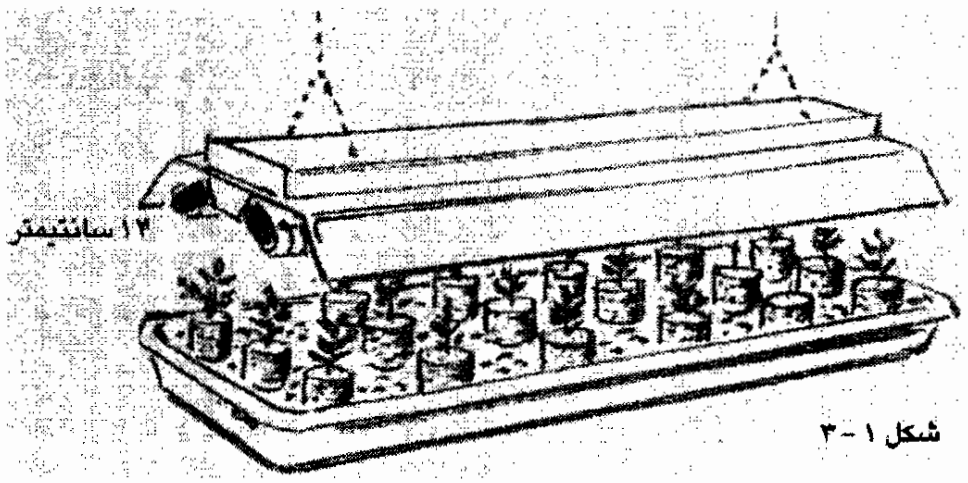

شکل ۱-۳

۷- نور فلورسنت باید روزانه حداقل ۱۴ ساعت روشن باشد. (البته این مقدار نباید بیشتر از ۱۶ ساعت شود)

۸- دما در روز باید تقریبا ۲۰ درجه و در شب بین ۱۸ تا ۱۵ درجه سانتیگراد باشد. رطوبت هوا نیز باید بین ۵۰ — ۶۰ درصد باشد.

۹- در حدود یک هفته طول می کشد تا دانه ها شروع به جوانه زدن کنند و از بالای گوله ها نمایان شوند و سپس برگهای اولیه و یا برگهای لپه (که

برگهـای اصلـی گیاه نیستنـد) آشکار خواهنـد شد. در این زمان گوله های گیاهان را در گلدان قرار دهید .

۱۰- از حفره های۷ سانتیمتری برای گوله ها که شامل بذر گیاهان است، استفاده کنید. یک تکه گلدان شکسته ته هر یک از حفره های ۷ سانتیمتری قرار دهید و ۲ سانتیمتر بالای حفره ها را خاک بریزید. دانه ها را در حفره ها قرار دهید و روی آنها خاک بریزید. خاک را سفت کنید و خوب آب دهید.

۱۱- گلدانها را روی سینی ریگ و در زیر نور فلورسنت قرار دهید. نوک گیاهان باید تقریبا ۱۲ تا ۱۵ سانتیمتر از منبع نور فاصله داشته باشند .

۱۲- سینی گیاهان باید به اندازه کافی آب برای رطوبت گلدانها داشته باشد اما آب نباید با پایه گلدانها تماس پیدا کند.

۱۳- زمانیکـه گیاهان تقریبا خشک مـی شوند ، گیاهان را با آب ولرم تر کنید. مـی توانید بعضی از روزها گیاهان را با مقدار مختصری کود (۱/۴ قاشق چایخوری) آبیاری کنید و یا هر ۱۰روز یک بار یک قاشق سوپخوری غذای گیاه را با تقریبا ۳ لیتر آب حل کنید.

۱۴- هنگامی که سیستم ریشه سر تاسر ته گلدانها را گرفت، زمان آن است که گیاهان را به گلدانهای بزرگتری انتقال دهید.

کاشتن گیاهان آپارتمانی به روش بذر پاشیدن :

۱- یک ظرف آلومینیومی و یا یک گلدان که تقریبا ۲۰ سانتیمتر عمق داشته باشد را انتخاب کنید و سوراخهای ریزی در ته آن ایجاد کنید.(سوراخ زهکشی را با یک تکه کوچک گلدان شکسته بپوشانید)

۲- ظرف آلومینیومی و یا گلدان را تا ۲ سانتیمتر مانده به لبه ظرف با خاک برگ و شن یا ماسه پر کنید تا فضای خالی برای آبیاری مهیا باشد.

۳- یک نوع از دانه ها را در بالای ظرف واسطه پخش می کنیم. این روش از تکثیر را برای شاهی ، گل همیشه بهار و کاهو پیشنهاد می کنم .

۴- دوباره یک مشت پر از خاک برگ و شن را به ظرف خاک اضافه می کنیم، بطوریکه دانه ها به آرامی پوشیده شوند و بعد ظرف را آب می دهیم تا هم دانه ها و هم خاک برگ و شن مرطوب شود.

۵- ظرف دانه های آماده را زیر نور فلورسنت به مدت ۱۴ ساعت در روز قرار دهید. نور فلورسنت باید دو لامپ داشته باشد- یکی برای نور و دیگری یک لامپ منشوری پهن. منبع نور باید ۱۲ سانتیمتر بالای ظرف دانه ها باشد.

۶- درجه حرارت برای جوانه زدن دانه : در طول روز ۲۰ تا ۲۳درجه ، در شب ۱۵تا ۸ درجه و مقدار رطوبت ۵۰ تا ۶۰ درصدی باشد.

۷- در ابتدا لپه ها و یا برگهای دانه ها در بالای ساقه ریز نمایان خواهند شد، برگهای اصلی در بالای برگهای لپه نمایان می شوند. حالا وقت آن است که دانه ها را به یک گلدان ۵ سانتیمتری از خاک برگ انتقال دهید.

برای گیاهانی که بصورت عمود رشد می کنند ، نور فلورسنت را طوری تنظیم کنید که فاصله منبع نور با گیاه تقریبا ۳۰ سانتیمتر بالای شاخ و برگها باشد.بطور مرتب منبع نور را مطابق با نیاز گیاه تغییر دهید. اگر گیاهان به سمت نور رشد نمودند و در هم شدند، منبع نور را به شاخ و برگها نزدیک کنید(این کار به خاطر کم شدن رشد ریشه و زیاد شدن رشد شاخ و برگ می باشد) همچنین مدت زمانیکه نور روشن است بر نمایان شدن گیاهان تاثیر می گذارد. شکل (۲-۳)

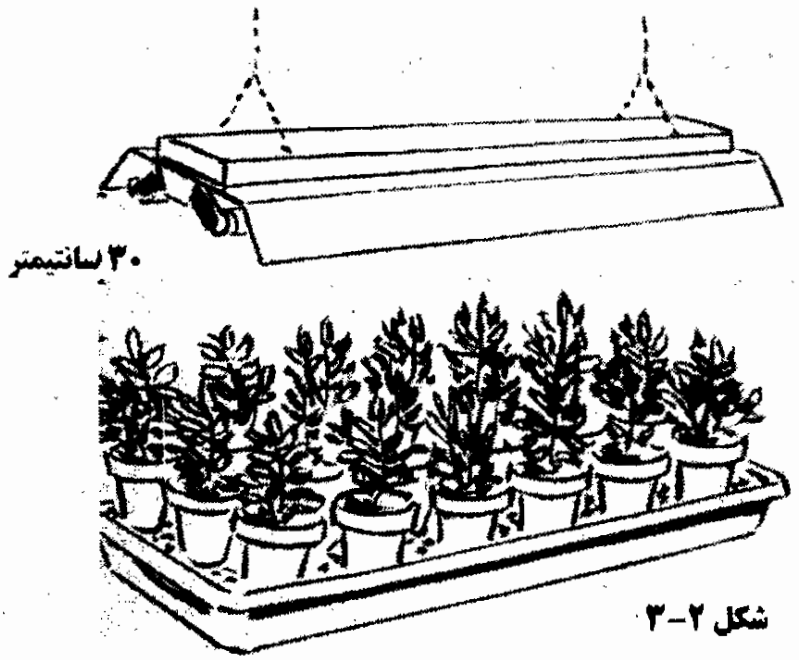

شکل ۲-۳

۸- یک گلدان ۵ سانتیمتری را که از قبلا با صابون تمیز شده است انتخاب کنید. یک تکه از گلدان شکسته را بر روی سوراخ زهکشی قرار دهید و گلدان را با خاک برگ پر کنید. فضایی در بالای آن برای آبیاری در نظر بگیرید.

۹- یک حفره در خاک برگ درست کنید که به اندازه کافی بزرگ باشد برای اینکه تمام ریشه نشاء با لایه خاک تماس پیدا کند.

۱۰- نشاء را با دقت از ظرف جوانه ها جداکنید.ریشه نشاء را در گلدان ۵ سانتیمتری قرار دهید و خاک اطراف آن را با انگشتان سفت کنید و به آن آب دهید.

۱۱- گلدان آبیاری شده را بر روی سینی ریگ قرار دهید و آن را بطور مرتب در زیر نور فلورسنت قرار دهید بطوریکه منبع نور از نوک گیاهان۱۲ تا ۱۵ سانتیمتر فاصله داشته باشد.

۱۲- ریگها باید به اندازه کافی آب برای رطوبت گلدانها داشته باشند اما نباید آب با پایه گلدانها تماس پیدا کند.

۱۳- زمانیکه خاک گیاهان خشک شدند باید آنها را آبیاری کرد (تقریبا هر چند روز یک بار). کود محلول در آب را هر ۱۰ روز یک بار به خاک گیاهان اضافه کنید.

۱۴- زمانیکه رشد شاخ و برگ گیاهان زیاد شد، شاخ و برگشان را به عنوان چاشنی در آشپزی و یا سبزیجات سالادی هرس می کنیم. هرس کردن گیاهان مانع گل دادن می شود. در این گیاهان ، گلها روغن موجود در برگها را خالی می کنند، بنابراین طعم گیاهان کم می شود. جوانه های دارای عطر و بو می توانند به صورت فشرده نگهداری شوند و با هرس کردن جذاب می شوند. هرگز گیاه گوجه فرنگی و خیار و بادمجان را هرس نکنید ولی برگهای خارجی کاهو را می توانند هرس کنید.

فصل چهارم

آب و هـــوای آپارتمـــان

در جریان هوای شدید ، حرارت زیاد، تهویـه هوای ناکافـی، رطوبت کم، خاک نامناسب و یا آبیاری ناکافـی سبزیجـات و گیاهـان نخواهند ماند. شما مـی توانید لامپها را در جاهایی قرار دهید که بتوانید زمان نوردهی را تنظیم کنید و بدین ترتیب بیشـترین رویش و جوانه دهی را داشته باشیـــد.

درجـــه حـــرارت :

بدانید کـه درجـه حرارت آپـارتمـانتان توسط افرادی کـه در آن زندگـی مـــی کنند تعیین مـی شود و گیاهان داخل آپارتمان نیز مانند افراد از

همان میزان درجه حرارت و رطوبت برخوردار می شوند. اگر آپارتمان بیشتر اوقات سرد و دارای جریان شدید هوا باشد، افراد و گیاهان در آنجا آسیب می بینند.

در آپارتمانها معمولا آشپزخانه بهترین محل از نظر رطوبت و گرمی است. وجود اجاق گاز در آشپزخانه گرمای اضافی تولید می کند و بخاری که توسط کتری و ظروف آشپزی تولید می شود، رطوبت بسیار عالی فراهم می نماید. اگر ماشین ظرفشویی و لباسشویی در آشپزخانه موجود باشد ، رطوبت مورد نیاز جهت رشد گیاهان بیشتر فراهم می شود. زمانیکه ظروف و سبزیجات در سینک ظرفشویی شسته می شوند تا حدودی فضا مرطوب می شود. اگر چنین وضعیتهایی موجود است از مزیت گرمی و رطوبت آشپزخانه استفاده کنید.

می توانید باغچه آپارتمانی خود را در چنین محلهایی مطبوعی قرار دهید. وقتی که گیاه درون گلدان داخل آشپزخانه رشد و توسعه یابد و نور از کنار پرده به آن بتابد، نمای زیبایی را در آپارتمان شاهد خواهید بود.

حمام نیز محل مناسب دیگری برای رشد گیاهان می باشد. دوش آب، رطوبت و حرارت لازم را برای رشد گیاهان فراهم می نماید.

در طول روز هنگامی که گیاهان در معرض نور خورشید و یا زیر نور مصنوعی چراغها قرار دارند، فرایند فتوسنتز انجام می شود. در شب فتوسنتز متوقف می شود و گیاهان شروع به دریافت دی اکسید کربن از هوا می کنند و اکسیژن آزاد می کنند. به عبارت دیگر گیاهان در طول روز کربوئیدراتها را تولید می کنند و در شب از مواد غذائی تغذیه می کنند که موجب رشد و نمو آنها می گردد.

شبهای خنک اواخر تابستان و اوایل پاییز اثر مناسبی در برداشت محصول دارد. به عبارت دیگر هنگامی که درجه بخاری منزلتان را در شب (در طول ماههای سرد سال) پایین می آورید علاوه بر صرفه جویی ، دمای مناسبی جهت رشد و نمو گیاهان فراهم کرده اید.

رطوبت :

رطوبت نسبی در آپارتمان برای باغچه لازم و ضروری است . اگر امکان ایجاد باغچه در آشپزخانه یا حمام را ندارید تا از بهترین بخار استفاده کنید می توانید بوسیله سینی سنگریزه بخار مصنوعی تولید نمایید .

الین چری نویسنده کتاب نگهداری باغچه در آپارتمان پیشنهاد می کند سینی ها را از شن و ماسه مرطوب پر کنید و بر روی آن توری

بکشید. سطوح توری ، گلدانها را روی آب نگه می دارد وجریان هوا سبب می شود آب تبخیر شده و فضا برای رشد گیاه مرطوب گردد.هدف این است که آب تبخیر شده راجبران نماییم.

در سینی سنگریزه، آب نباید از سطح سنگریزه ها بالاتر رود. آب تبخیری اطراف گیاهان ، هوای مرطوب را برای گلدانهایی که روی بستر واسطه قرار گرفته اند تامین می کند. اگر آب در تماس با ته گلدان باشد از طریق عمل جذب ، آب به سمت ریشه گیاه کشیده می شود و باعث مرطوب شدن دائمی ریشه می شود که این عمل باعث ضایع شدن گیاه و پوسیده شدن ریشه می گردد و گیاه از کمبود اکسیژن خفه و پژمرده می شود. راه دیگر برای مرطوب ساختن هوای داخل آپارتمان، استفاده از آبپاش و مرطوب کردن شاخ و برگ گیاهان است. با این کار شاخ و برگ گیاهان تمیز شده و رطوبت از طریق حفره های شاخ و برگ بطور مستقیم مورد استفاده گیاه قرار می گیرد.

گیاهان استوایی به رطوبت زیاد نیاز دارند و می توان این کار را در هوای آپارتمان بطور مستمر از طریق آبپاش فراهم کرد .

تهویــه هوای مطبــوع :

شاید کیسه های لوله ای شکل را که در فضای گلخانـه ها حرکت می کنند دیده باشید. این کیسه ها بدون اینکه اثر سوء روی گیاهان داشته باشند هوای تازه را به گلخانه می آورند. گیاهان در مقابل کوران هوا پژمرده شده و مـی میرند.

جریان هوای تازه برای گیاهانی که در گلخانه ها و یا در منزل می رویند اهمیت ویژه دارد. هوای تازه از بیماریها جلوگیری می کند و بعضی از میکـروارگانیسم ها که روی برگهـای مرطوب گیـاه وجود دارند را از بین مـی برد. جریـان هوا معمولا باعث نشستن موجودات ریز بـه روی برگهـا مـی شود (توجـه داشتــه باشیـد گیاهانــی کـه در بالکن خانــه و مقابل پنجـره قرار مـی گیرند سالم تـر مـی باشند). این امر بدان علت است کــه جریان هوا بــه سیستم ریشـه اکسیژن مــی رساند و به جذب دی اکسید کربن در برگها کمک می کند.

بیشتر آپارتمـانهـا دارای هواکش مـی باشندو این هواکشهـا معمولا پنکـه های تخلیه هستند و وظیفه آوردن و جابجا کردن هوای تازه را بر عهده دارند. بتدریج بحث مفصلی را برای چگونگی قرار دادن باغچه آپارتمان در حمام و آشپزخانه ادامه می دهیم. در این مکانها رطوبت مناسب، حرارت

مورد نیاز و جریان هوا برای رشد گیاهان فراهم است و موفقیت پرورش گیاهان در آنها حتمی است.

خاک گلدانهای باغچـــه آپارتمـــان :

هرگز از خاک داخل باغچه حیاط به تنهایی برای گلدان گیاهان داخل آپارتمان استفاده نکنید. این خاکها دارای میلیونها میکروارگانیسم مضر و مفید هستند. بیماریها، قارچها، عفونت ها، کرمها، لاروها، حشرات مکنده و جونده، عنکبوتیان و هرگونه عفونت حشره ای که تا کنون درباره اش شنیده اید ممکن است در خاکهای باغچه حیاط وجود داشته باشند.

اگر فکر می کنید می توانید خاک حیاط را استفاده کنید قبل از آوردن آن به آپارتمان موارد زیر را انجام دهید:

این خاک را با زغال چوب ، خاک برگ ، شن و ماسه مواد آهکی ، کود خشک شده و پودر استخوان مخلوط نمایید.

برای استرلیزه کردن ترکیب خاک گلدان به دو روش عمل کنید :

الف) خاک فوق را با آب مخلوط کنید (دقت کنید سوراخ ته گلدان را با یک تکه گلدان شکسته بپوشانید).گلدان پر شده از خاک را در فر قرار دهید و درجه فر را روی ۱۸۰ درجه سانتیگراد تنظیم نمائید و گلدان را به مدت یک ساعت حرارت دهید. حداقل ۲۴ ساعت بعد از استرلیزه کردن خاک ، گیاه را در گلدان بکارید.

ب) تقریبا ۳ کیلو گرم خاک را با آب مخلوط کنید و آن را در ظرفی ریخته و بر روی شعله اجاق گاز حرارت دهید. با این کار خاک ترکیب شده شما استریل می گردد. بعد از استریل کردن، خاک را به مدت ۲۴ ساعت روی روزنامه پهن کرده تا سرد و آماده شود.

ترکیبات خاک گلدان استریل شامل :

تقریبا دو کیلوگرم شن و ماسه

دو کیلو گرم زغال چوب

یک قاشق غذاخوری سوپر فسفات

دو قاشق غذاخوری سنگ آهک

چهار قاشق غذاخوری کود گاوی یا پودر استخوان

اگر خاک گلدان استریل را انتخاب کنید (به جای ترکیب تجاری) شما مـی توانید ترکیب خاک استریل را به اندازه نیازهای گیاهان خود تغییر دهید. اگر گیاهان شما نیاز به خاک کاملا زهکشی شده دارد، مقدار بیشتری شن و ماسه به ترکیب خاک اضافه کنید و اگر گیاه شما به کود زیادتری احتیاج دارد از کود گاوی خشک یا پودر استخوان استفاده کنید.

لازم نیست نگران ترکیبات خاکی باشید چون کتابهای زیادی در این مورد نوشته شده است و شما را راهنمایی خواهند کرد. سوپر فسفات و آهک باید به مقدار کمی مصرف شوند. کودهایی که در اینجا ذکر شد بادوام و واکنش آرام دارند که هیچگاه سیستم ریشه را نمی سوزاند.

باغچه گیاهان در آپارتمان اغلب شامل گیاهان خوردنی است بنابراین چنانچه خاک استریل نباشد می بایستی بطور مرتب از اسپری ضد حشره استفاده شود تا از شیوع بیماریها و ازدیاد حشراتی که به گیاهان آپارتمانی حمله می کنند جلوگیری شود.

گلدانهـــای مخصوص باغبانـــی در زیر نـــور :

حال زمان آن فرا رسیده است کـه نهالهـا را از ظرف واسطـه تکثیر ، منتقـل کنیم. هنگامـی که برگهـای واقعـی نهال پدیدار مـی شوند(برگ واقعی برگهایی هستند که بوسیله آنها میتوان گیاهی را از گیاهان دیگر شناسایی کرد) نهالها را از واسطـه تکثیر به گلدانی با ۵ سانتیمتر خاک ترکیبی منتقل مـی کنیم. مراقب باشید نهالها را از این ظرف جدا نکنید.شما می توانید ظرفها را سفالی و یا پلاستیکی انتخاب کنید. گلدانهای پلاستیکی سبک هستند و تمیز کردن آنها برای استفاده مجدد آسانتر است.

اگر گلدانهای سفالی برای استفاده مجدد بطور کامل تمیز و استریل نشوند جذب کننده عوامل بیماری زا هستند. گلدانهای سفالی دارای خلل و فرج بوده که موجب تنفس گیاه می شوند و تعرق را در گیاه افزایش می دهد و همچنین انتقال گازها را در گیاه تسریع می کند. در گلدانهـای پلاستیکی که خلل و فرج ندارند باید آبیاری گیاهان کم کم انجام شود.

طرق آبیـــاری:

آبیاری یکـی از دشواریهایـی است کـه باغبان با آن روبرو می شود. آب دادن گیاه به معنی زندگی یا مرگ آن است. آیا می دانید چرا بعضی از گیاهان خشکی و بعضی دیگر رطوبت را می پسندند؟

بیشتر گیاهانـی که در فضای باز رشد مـی کنند از بالا به آنها آب داده مـی شود این سیستم آبیاری ریشـه را مرطوب و شاخ و برگ گیاه را تمیز مـی کند.

برای گیاهان آپارتمانی آب دادن از بالا توصیه می شود. برای این گیاهان آب ولرم مناسب است ، چون شوکـی به گیاه وارد نمی کند و بسرعت توسط ریشـه جذب می شود. اگر آب شما کلریزه است، یک ظرف را پر از آب کنید و اجازه دهید گاز کلر به صورت حباب در طول شب از آب کم کم خارج شود. گاز کلر میکـروارگانیسم های موجود در خاک را که مـواد غذایـــی آزاد مـــی کنند از بین خواهد برد .

گیـاهانـــی کـه در زیـــر نور فلورسنت بـه مدت ۱۴ ساعت در روز قرار مـی گیرند، آب زیادی مصرف می کنند. ریشـه گیاه آب را جذب مـی کند و از طریق شاخـــه این آب جذب شده وارد برگهـــا می شود و توسط همین آب ، مواد غذایـی وارد برگ مـی شود. اگر در فرایند رشد،گیاه به اندازه

کافی آب دریافت نکند، پژمرده می شود و نهایتا اگر آب جایگزین نشود گیاه خشک و سرانجام از بین می رود. اگر در خاک اکسیژن و آب باشد گیاهان به بهترین وجه رشد می کنند. خاک متخلخل و زهکشی شده برای رشد گیاه مناسب است، چون حفره ها و فضاهای کوچک می توانند برای ریشه های موئین اکسیژن فراهم کنند. (تنفس گیاهان از طریق جذب اکسیژن بوسیله ریشه های موئین صورت می گیرد.) به نیازهای گیاه احترام بگذارید . اگر گلدان در ظرف آب قرار گیرد یا گلدان سوراخ زهکشی نداشته باشد، آب بیش از اندازه به گیاه می رسد و گیاه را خفه می کند.

بعضی از گیاهان دارای ریشه های بزرگ سفید رنگی هستند که با آب اضافی پوسیده می شوند بنابراین آبیاری مجدد را زمانی انجام دهید که خاک گلدان تقریبا خشک شده باشد.ترخن چنین ریشه هایی دارد پس بهتر است به این گیاه کم کم آب داده شود. گیاهانی نظیر مریم گلی و آویشن زمان خشکی بیشتری را دوست دارند. در مقابل نعنا و جعفری به رطوبت بیشتری علاقه مندند.

صبح بهترین زمان برای آب دادن به گیاهان است. اگر می خواهید گیاهان پژمرده نشود هرگز هنگام ظهر که خورشید تابش شدید دارد آن را آبیاری نکنید. همچنین از آبیاری در شب جدا پرهیز کنید مگر اینکه این کار

ضروری باشد. آبیاری در شب اغلب باعث می شود شاخ و برگ گیاه مرطوب شود و برگهای تر در شب بیماری را بسوی خود جلب می کنند.

بعضی از خاکها آب را بیشتر جذب می کنند و در مقابل بعضی دیگر آب را بهتر تخلیه می نمایند. اگر مقدار شن و ماسه را در فرمول خاک دو برابر کنید، خاک بدست آمده آب را بهتر تخلیه می کند و اگر تورب[1] را به خاک اضافه کنید این خاک آب را در خود بهتر نگه می دارد. یک خاک رسی سفت به آسانی خاک سست آب را از دست نمی دهد. در ضمن به خاطر بیاورید که گلدانهای سفالی متخلخل هستند و از طریق حفره و سوراخهای ریز خود آب را تخلیه می کنند. گلدانهای پلاستیکی و فومی رطوبت را در خود نگه می دارند. جنس گلدانها، فاکتور تعیین کننده مقدار و تعداد دفعات آبیاری گیاهان داخل آپارتمان می باشد.

۱- زغال سنگ نارس

کود گیاهـــان آپارتمانـــی :

کود برای گیاهان آپارتمانی بـه ویژه آنهایـی که زیر نور فلورسنت پرورش مـی یابند لازم و ضروری است. در تمام مدتی که نور فلورسنت بالای گیاه است فرایند فتوسنتز انجام می شود و کود دادن به گیاه مورد نیاز است.

گیاهانی که در آپارتمان پرورش می یابند بطور مکرر به آب دادن نیاز دارند ولی آب دادن مکرر مواد غذایی خاک را کم می کند به همین دلیل هر ده روز یکبار گیاهان داخل آپارتمان را با کود مایع محلول در آب ولرم تقویت کنید. برای این کار می توانید از آبپاش استفاده کنید. از دستورات تولید کننده که بر روی قوطی کود نوشته شده پیروی کنید.

بـه گیاهـان بیرون از آپارتمـان کمتر از گیاهان داخل آپارتمان کود مـی دهیم بـه خاطر اینکـه گیـاهـان آپارتمانـی مدت طولانـی تری زیر نور فلورسنت قرار مـی گیرند.سعـی کنید همیشـه وقتـی بـه گیاه آب مـی دهید کود را نیز اضافه کنید.

کودهایی وجود دارند که بصورت دانه دانه می باشند و به سرعت در آب حل می شوند. به هر حال اگر می خواهید از کود مایع در هر بار آب

دادن استفاده کنید باید ۱/۴ قاشق چایخوری کود را در تقریبا ۴ لیتر آب حل نمایید.

کود مایع عناصر لازم مانند نیتروژن ، فسفر و پتاسیم را برای تغذیه گیاه فراهم می کند و قسمتهای مختلف گیاه (شاخ وبرگ ، رشد ریشه، شکوفه) را در برابر بیماریها مقاوم می کند. در فرمول کود خانگی پیشنهاد می کنم ۱۵ درصد نیتروژن ۳۰ درصد فسفر و ۱۵ درصد پتاسیم باشد.

ترکیبات کـــود :

ترکیبات اسرار آمیزی که در کودهای مایع و خشک یافت می شوند بیانگر این حقیقت است که در کودها عناصر شیمیایی بخصوصی بکار رفته است. نیتروژن، فسفر و پتاسیم اجزای اصلی کودها می باشند . اینها عناصری هستند کـه در گیاهان حائز اهمیت هستند.

اگر روی کیسـه کودهـا این اعداد مشاهـده شود ۵-۵-۱۰ به ما مـی گوید که این کود حاوی ۱۰ درصد نیتروژن، ۵ درصد فسفر و ۵ درصد پتاسیم است و نیز بیانگر این است که در ۸۰ درصد کود مواد غیر فعالی وجود دارند که سه عنصر اصلی بالا را حمل می کنند.

گیاهان به مقدار کمی آهن ، منیزیم ، سولفور و کلسیم نیاز دارند. بسیاری از این عناصر شیمیایی همراه عناصر کمیابی که گیاه نیاز دارد در خاک

موجود می باشند. عنصر نیتروژن باعث پررنگ تر شدن برگها می شود. فسفر رشد عمومی گیاه را تسریع و شکوفه ها را ارتقاء می بخشد. پتاسیم نیز گیاه را مقاوم می نماید.

فصل پنجم

چگونه با بیماریها و حشرات گیاهان برخورد نمائیم

عفونتهای قارچی، باکتریها و ویروسها می توانند گیاهان را نابود کنند. اگر این عوامل به موقع شناخته و درمان نشوند گیاه خشک و از بین خواهد رفت. بعضی از ویروسهایی که به انسانها حمله می کنند به گیاهان نیز حمله ور می شوند.

اگر گیاهانتان را در خاک گلدان استریل شده بکارید و بطور هفتگی شاخ و برگها را اسپری کنید و دمای مناسب با جریان هوای تازه در آپارتمان جاری باشد و نیز رطوبت مناسب را هم فراهم کنید و همچنین نیازهای نوری گیاهان خود را بشناسید در این صورت شما گیاهان سالم و بدون بیماری پرورش خواهید داد.

باغچه شما معادنی از کرم نختی شکل۱ ، هاگ۲ ، باکتری ها و عفونت های حشره ای در مرحله تخم گذاری می باشند. اگر گیاهان نور مناسب و جریان هوا دریافت نکنند سبب بیماری آنها می شود. آبیاری در شب سبب ترشدن شاخ و برگها می شود و این تر شدن در تاریکی شب محیطی مناسب برای رشد عفونتهای قارچی است. در حالی که باغبانی ارگانیکی شرایط توسعه و رشد گیاه را فراهم می کند و گیاه محکم و قویتر می شود و نیز استعداد بیماری در گیاهان به حداقل می رسد اما بیماری همیشه در کمین گیاه می باشد.

علائم بیماری در گیاهان

عفونت قارچی :

عفونت قارچی بیماری است که بسیاری از باغبانان را مایوس می کند. بیماری قارچی به طرق مختلف مانند لکه های سیاه در روی سطح برگ پدیدار می شود. اگر گیاهانی که برگهای گوشتی دارند در یک منطقه خیلی گرم و پنجره بسیار آفتابی و جریان کم هوا قرار گیرند ممکن است

۱-Nematod ۲- Spore

عفونت قارچی را توسعه دهند. شناخت ویروسها و باکتری ها در گیاهان به سختی شناخت آنها در بدن انسانها می باشد.

حشرات گیاهان:

حشرات مکنده می توانند به سرعت در گیاهان خانگی تکثیر شوند. این حشرات مکنده دارای دهان لوله ای شکل هستند و می توانند سریع وارد گیاه شوند و عصاره گیاهان را از درون آنها بمکند. نعنا توسط پروانه های سفید دچار عفونت ناگهانی می شود. عفونت برگهای فلفل رنگ سبز کم رنگ و یا قهوه ای دارند. در این بیماریها به خاطر مکیدن شیره توسط حشرات مکنده، گیاه چروک و پلاسیده می شود.

ضد حشراتی که برای کنترل حشرات مکنده به کار برده می شوند همیشه مورد توجه کارشناسان محیط زیست قرار دارند، بدان علت که این کارشناسان در هراسند که مبادا این سموم موازنه طبیعت را بهم بزنند.

مواد سمی حشرات را می کشند اما این سموم شکارچیان حشرات را نیزاز پای در می آورند. سموم موجود در ضد حشرات از طریق سوراخهای ریز پوست و ششهای انسان جذب شده و در سلولها تجمع می کنند. تجمع این

مـواد سمـی روی بینـایـی ، حرکت و همکـاری اعضاء بدن اثر سوء باقـی مـی گذارد.

پیشنهاد مـی کنم قبل از اینکـه گیاهان را وارد آپارتمان نمایید آنها را با اسپری ضد عفونـی کنید. همیشـه اسپری را در بیرون آپارتمان و یا در جایـی که تهویـه کامل صورت مـی گیرد انجام دهید و در صورت امکان از ماسک استفاده کنید. اگر اسپری روی بدن شما ریخته شد بلافاصله آن را با آب و صابون بشویید. هرگز گیاهان را در وزش باداسپری نکنید چون ممکن است به شما و دیگران صدمه وارد کند.

برای اسپری کردن گیاهان ، گلدانها را به یک طرف بخوابانید و برای شاخ و برگها از یک لوله استفاده کنید. گلدان را بگردانید بطوریکه تمام گلدان اسپری شود و سطح خاک کاملا خیس گردد.

یکی از ایمن ترین راههای کنترل حشرات در گیاهان داخل آپارتمان اسپری کردن شاخ و برگها با محلول ملایم آب و صابون می باشد. مطمئن شوید زیر برگ و سطح خاک گلدان کاملا به محلول آغشته شود و بعد از ۵ دقیقه برگها را با آب ولرم آبکشی کنید. شما می توانید این کار را هفتگی و یا ماهیانه انجام دهید.

به خاطر داشته باشید که سبزیجات و گیاهانی را که قصد دارید بخورید نبایستی با مواد سمی اسپری کنید. شاخ و برگ گیاهان خود را بصورت هفتگی با آب ولرم اسپری کنید تا سطح برگها از گرد و غبار و حشرات تمیز شود.

چند نکته برای داشتن گیاهان سالم و بدون حشره :

۱- گلدانها را استریل کرده و آنها را از خاک استریل پر کنید.

۲- گلدانهای قدیمی را با محلول آب و صابون بشویید تا حشرات لانه کرده از بین بروند.

۳- درجه حرارت در روز باید بین ۲۰ تا ۲۳ درجه سانتیگراد باشد.

۴- درجه حرارت شب باید بین ۱۵تا ۱۸ درجه سانتیگراد باشد.

۵- رطوبت باید بین ۴۰ تا۶۰ درصد باشد.

۶- جریان هوا باید وجود داشته باشد تا مبادله هوا صورت گیرد.

۷- شاخ و برگها را بصورت هفتگی با آب ولرم اسپری کنید.

۸- اگر بر روی شاخ و برگ گیاه عفونت حشره ای دیده شد از اسپری محلول آب و صابون استفاده کنید.

حشراتـــی که گیاهـــان آپارتمانـــی را نابـــود می کنند :

آفیـــدها :

این حشرات حدود ۳ تا ۴/۵ سانتیمتر طول دارند و رنگ آنها سبز صورتی قرمز و یا سیاه می باشد. بعضی از آنها پاهایی مو مانند دارند و بعضی دیگر بالدار هستند. برخی از آنها پودری به نظر می رسند و سایرین به شکل پشم دیده می شوند. آفیدها به صورت خوشه ای روی گیاهان و به ویژه بر روی برگ لانه می کنند و عصاره آنها را می مکند. آفیدها از خود یک ماده چسبناک روی برگها به جای می گذارند.

کنـــه ها :

کنـه هـای بالغ بسیـار کوچک مـی باشند و بدون چشم مسلح قابل رویت نمـی باشند. رنگ آنها قهوه ای سیر است و در زیر ذره بین نیمه شفاف و درخشان ظاهر می شوند. رنگ کنه های جوان سفید شیری است. کنـه ها به برگها، ساقـه، جوانه و گل حملـه مـی کنند و سبب مـی شوند برگها پیچ بخورند و مجعد شوند و موجب خشک شدن آنها می گردند. جوانه های کنه زده فرم خود را از دست می دهند و اغلب خط خط می شوند و رنگهای تیره خواهند داشت. کنه ها از یک گیاه به گیاه دیگر می خزند

و به همین دلیل باید گیاهان از یکدیگر فاصله داشته باشند. برای کنترل کنه باید گلدانها را در آب ولرم به مدت ۱۵ دقیقه غوطه ور سازید. دانه های ایسوتکس برای از بین بردن کنه ها موثر واقع می شوند.

شـــته ها :

موجوداتی نرم تن هستند و زمانیکه به گیاه حمله می کنند، گیاه خاک آلود به نظر می رسد. تخمهای شته به صورت خوشه ای هستند و بصورت توده های پنبه پیچیده شده اند. شته زمینـــی از سیستم ریشـــه تغذیـــه مـی کند. شته ها شیره گیاهان را می مکند. شما می توانید آنها را با اسپری محلول آب و صابون از بین ببرید.

اســـکل (scale) :

این حشره یک پوشش پوسته پوسته دارد و حدود ۳ سانتیمتر طول و عمدتا قهوه ای یا خاکستـری رنگ هستند. بعضـی از گونـه های آنها تخم گذارند و نوزاد آنهـا بصورت یک کیسه سفیـد از تخمهـا بیرون مـــی آیند و در پشت برگهـا بـه صورت لکه هـای قهـوه ای بـــه چشم مـی خورند. برای از بین بردن آنها ازاسپری محلول آب و صابون و یا پنبه آغشته شده به الکل استفاده کنید.

کنــه عنکبوتــی قرمــز :

رنگ این حشره قرمز، سیاه و یا سبز مایل به زرد است. این حشره اغلب از زیر برگ تغذیه مـی کند. قسمت بیرونـی را سوراخ و از شیره برگ تغذیـه مـی کند. این حشرات رنگ گیاه را از بین برده و گیاه را سفید مـی کنند و به نظر مـی رسد که کلروفیل گیاه از بین رفتـه باشـد.این آفت بصورت نخهـای ابریشمـــی و یا تارهـای عنکبوتـــی سر تا سر زیر برگ را مـــی پوشاند . برای پـی بردن به این آفت، یک کاغذ سفید را زیر برگ بگیـرید و برگ را تکان دهید در صورت عفونت، کنه ها از روی برگ به روی کاغذ مـی ریزد.

مگس ســفید :

یکی از رایج ترین حشرات گیاهان آپارتمانی است. این حشره در حدود ۳ سانتیمتر طول و دارای چهـار بال است. معمولا در زیر برگهـا دیده مـی شـود. در صورت وجود این حشـرات برگهـا عاقبت زرد مـی شوند و مـی ریزند. شپش گیاهان معمولا به همراه یک ماده شفاف چسبناک پوشیده شده اند.

انواع آفت کشـــهای حشـــرات مکنده :

ایســـوتکس (Isotox) :

بهتـریـن حشره کش بـرای از بین بردن حشرات مکنـده ایسوتکس مـــی باشد. قبل از اینکه گیاهان را به آپارتمان بیاورید دانه های ایسوتکس را استفاده کنید.این حشره کش سمی است و هرگز از آن برای سبزیجات و گیاهان خوردنی استفاده نکنید. از این حشره کش فقط برای گیاهان خوش عطر و بو و گیاهان گلدار استفاده کنید.

مالشـــن (Malathio) :

یک نوع آفت کش فسفاتی است که سم ملایمی دارد و برای گیاهان آپارتمانی پیشنهاد می شود. این آفت کش کنترل موثری برای آفیدها، ساسهای کمرنگ ، کرمها ، اسکل و مگس سفید است و یکی از رایجترین اسپری آفت کش در بازار است.

پیری تـــرام (Pyrethrum) :

حشره کشی است سمی برای حشرات مکنده و جونده اما برای انسانهـا و حیوانات سمـی نیست. این حشره کش بـه صورت اسپری و پودری یافت

مـی شود. با استفاده از این حشره کش بسرعت آفت از بین می رود. این کار را چندین روز تکرار کنید تا مطمئن شوید آفت از بین رفته است.

روتنـــون (Rotenone):

این حشره کش از ریشه سوم گیاهان گرمسیری خاصـی تهـیه می شود و برای از بین بردن حشرات جونده و مکنده استفاده مـی گردد و برای انسانهـا و حیوانـات سمـی نیست. این سم در بازار بـه صورت اسپـری و پودر یافت مـی شود ، بسرعت آفت را متلاشی می کند. از این آفت کش چندین روز استفاده کنید تا مطمئن شوید که آفت از بین رفته است.

محلـــول آب و صابـــون :

یک ظرف را از صابون رنده شده پر کنید و آن را در آب گرم حل کنید. این محلول را در یک شیشه اسپری بریزید و آن را برای چند دقیقه بر روی شاخ و برگ گیاهان آپارتمانی و بیرونی اسپری کنید. سپس کف صابون را از روی شاخ و برگها با آب ولرم بشویید. این موثرترین و مطمئن ترین روش برای کنترل حشرات بر روی گیاهان و سبزیجات آپارتمانی می باشد.

فصل ٦

پرورش و استفاده از سبزیجات و گیاهان آپارتمانی

در فرهنگ لغات وبستر سالاد به مجموعه ای از گیاهان و سبزیجات سرد شسته شده نظیر کاهو، تره و دیگر سبزیجات گفته می شود که عموما با روغن ، سرکه و ادویه پوشانده می شود. معمولا گیاهان و سبزیجات خوش طعم و خوش عطر و بو به سالاد اضافه می شود.

پرورش گیاهان و سبزیجات سالادی در آپارتمان جالب است و می توانید این کار را بعنوان تفریح و استفاده در آشپزی انجام دهید . شاید هرگز پرورش کاهو یا بادنجان را ندیده باشید و یا ندانید که اساس گوجه فرنگی از یک گل زرد کوچک می باشد. آیا میدانید که گل خیار نوع نر و ماده دارد؟

در قسمتهای بعدی پرورش تعدادی از گیاهان را که بیشتر در منزل استفاده دارید ذکر شده است.

اولین مسئله برای پرورش گیاهان آپارتمانی وجود فضا می باشد. یعنی اینکه چه مقدار ازفضای کف ، دیوار و پنجره را می توان به باغچه آپارتمانی اختصاص داد. اگر در یک آپارتمان یک خوابه زندگی می کنید به نظر می رسد نمی توانید درختان را در آن پرورش دهید اما می توانید قفسه ای از باغچه نوری داشته باشید و از چند گیاه مورد علاقه خود برای آشپزی استفاده نمایید.

مقدار نوری که به آپارتمان شما می رسد می تواند به تصمیم گیری شما کمک کند که چه گیاهی پرورش دهید.با ایجاد نور مصنوعی این امکان برای همه فراهم می شود که بدون نور طبیعی گیاهی را پرورش دهند. هنگامی که نور خورشید بطور مستمر از طریق پنجره ها وارد نشود، در داخل آپارتمان گیاهان و سبزیجات مورد علاقه خود را زیر نور فلورسنت در گلدان آویز پرورش دهید که این گلدانها نقش تزیینی نیز خواهند داشت. اگر این عقیده را در مورد رویاندن و جوانه زدن نهالهای خود در زیر نور فلورسنت دارید باید تصمیم بگیرید که نیاز به چه مقدار تکثیر از یک گیاه را دارید.

سه گلدان از هر گیاه برای یک خانواده چهار نفری کافی است. لامپ فلورسنت با دو فلورسنت ۴۰ وات موثرترین اندازه یک قاب صنعتی می باشد. در زیر نور این لامپ می توان هشت نوع گیاه را پرورش داد . می توانید گلدانها را در روی نیمکت قرار دهید و فاصله نور را طوری تنظیم کنید که به راحتی سینی از زیر لامپ برداشته شده و گلدانها به آسانی آبیاری شوند.

اگر باغچه را روی نیمکت متحرک قرار می دهید به اندازه دوبرابرلامپ فاصله منظور نمایید . چون فاصله لامپ تا شاخ و برگ همه گیاهان باغچه باید به یک اندازه باشد، می توان گیاهان کوتاه قد را روی پایه ای گذاشت تا بتوانند مانند سایر گیاهان از امتیازات مربوطه استفاده نمایند. چون می خواهید از شاخ و برگ گیاهان برای غذا استفاده نمایید بهتر است گیاه را طوری هرس نمایید که ارتفاع آنها یک اندازه شود و ضمنا دسترسی به آنها ساده تر باشد. رنگ نور فلورسنت می تواند طوری تنظیم شود که گیاهان، زیبایی خود را به معرض دید قرار دهند .

نکاتـــی در مورد بـــذر سبزیجـــات :

تولید کنندگان بذرها تمایل به پرورش سبزیجات آپارتمانی دارند مشروط بر اینکه انواع متعددی از سبزیجات مینیاتوری را در کوتاهترین زمان به بلوغ برسانند. یکـی از این تولید کنندگان خردل سبزی را تولید کرده که در ۲۸ روز به بلوغ مـــی رسد، این سبزی جدید شاخ و برگ پـــر و معطـــر شبیـه بـه خـردل دارد و مـی توان آن را به سالاد اضافه کرد. همچنین کاهویی را پرورش می دهند که اندازه سر کاهو به اندازه یک توپ تنیس است و برای یک نفر سالاد کاملی است و در ۶۵ روز به بلوغ می رسد.

اگر یک بسته بذر را بیشتر از یک سال نگهداری کنید، می توانید میزان جوانه زدن آنها را محاسـبه کنید بدیـن ترتیب که در سال دوم ۵۰ درصد بذرها جوانه می زند و این مقدار در سال سوم به ۳۰ درصد کاهش خواهد یافت. بهمین خاطر برای رسیدن به بازدهی بیشتر بهتر است بذرها را فقط در همان سال اول استفاده کنید.

جوانــه زدن بذرها :

با کنترل اثرات شیمیایی کود و اسپری های ضد آفت و همچنین فرایند های شیمیایی غذاها در بدن انسان ، تولید کنندگان بذرها بر این باورند که روند رشد محصولات سبزیجات را دو برابر کنند. بذرهای اصلاح شده ای که توسط تولیدکنندگان بذرها روانه بازار مصرف می شوند همگی غذاهایی را که در خاک طبیعی و آب خالص موجود است مطالبه می کنند و غذاهایی را که با ضد آفتها و دیگر مواد شیمیایی درمان شوند نمی پسندند.

جوانه زدن دانه ها به معنای جوانه زدن بذرها است با این تفاوت که ساده تر و راحت تر این کار انجام می شود. به جای کاشتن بذرها در ظرف واسطه و آبیاری کردن و در معرض نور قرار دادن آنها فقط نیاز به آب و گرما دارید نه به خاک . جوانه زدن بذرها در ۳ تا ۵ روز انجام می شود.

یکی از بهترین جوانه زدنها، جوانه زدن بذر لوبیا سبز است. بذر این لوبیا سبز مزه ای شبیه به نخود سبز دارد. جوانه این بذر را می توان در سالاد و ساندویچ استفاده نمود.

شما می توانید در عرض چند دقیقه یک ناهار با مخلوطی از چندین جوانه بذرهای متفاوت تهیه کنید و آنها را با سس مایونز و آبلیمو و یا با شیر و عسل و وانیل مخلوط کنید.

تره:

این گیاه چند ساله گیاهی مقاوم است و به صورت ساقه های علفی و سبز تولید می شود. ساقه های سبز تره را بریده و در سالاد ، املت و یا سوپ گوجه فرنگی استفاده کنید. طعم این گیاه شبیه به طعم پیاز است و معمولا به وسیله تقسیم کردن ریشه تکثیر می شود. اگر این گیاه در خارج آپارتمان است می توانید از توده ریشه آن چندین قلمه بزنید و آنها را در گلدان قرار دهید و در آخر شاخ و برگ آن را هرس کنید. اجازه بدهید این گیاه به مدت یک ماه در بیرون از آپارتمان باشد (دوران خواب) و سپس آن را به آپارتمان منتقل کنید.

زمانیکه این گیاه به آپارتمان منتقل می شود ، باید بطور مرتب آبیاری گردد زیرا مکان گرم و آبیاری مرتب می تواند از نابودی تره جلوگیری کند. این گیاه در زیر نور آفتاب و یا پشت پنجره آفتابی رشد می کند.

علاوه بر ساقه سبز این گیاه، از گلهای سفید آن که بصورت توپی مانند است نیز می توان استفاده کرد.

هویــج :

این گیاه مثل ترب می تواند در آپارتمان پرورش پیدا کند و در سالاد به عنوان یک چاشنی استفاده شود. هویج بر خلاف ترب بعد از ۲/۵ ماه در آپارتمان به بلوغ می رسد بنابراین اگر خیلی صبور هستید این گیاه را در آپارتمان پرورش دهید. هویج حاصلخیز است و خاک آن باید خوب زهکشی شود. هر روز این گیاه را آب دهید و هر ۱۰ روز یکبار به خاک آن کود مایع اضافه نمایید. گلدانی را انتخاب کنید که عمق کافی برای رشد ریشه(هویج) داشته باشد. برای مثال اگر طول هویج را ۱۵ سانتیمتر فرض کنیم، یک گلدان عمیق نیاز است. تا زمانیکه این گیاه بالغ نشده نباید به ریشه آن دست بزنید.

شاهــی :

این گیاه دارای برگهای ریز و مجعدی است که به جعفری شباهت دارد.این گیاه بین ۱۰ تا ۱۴ روز بعد از جوانه زدن به بلوغ می رسد اما برگهایی که در این زمان چیده می شوند، برگ بذرها هستند و برگهای واقعی سبزی نمی باشند. برگهای این گیاه خیلی نرم هستند و بر روی ساقه های باریکی قرار می گیرند.

مقدار کمی از این گیاه بروی ساندویچ و یا سالاد عطر و طعم خوبی به آن می دهد. این گیاه بروی ظرف واسطه جوانه می زند. از مرطوب بودن ظرف واسطه اطمینان پیدا کنید زیرا ساختار و پرورش اولیه این سبزی با آب است و چنانچه آب به ریشه این گیاه نرسد به سرعت پژمرده و از بین می رود.

خیار:

جوانه زدن بذر این گیاه در ۷ گوله و در زیر نور فلورسنت به راحتی انجام پذیر می باشد. برگهای بذر آن بی نهایت قوی و نیرومند هستند و در زمان بسیار کمی سیستم ریشه ،کناره های گوله را سوراخ می کند. در این زمان آن را به گلدان بزرگتری انتقال دهید. برای جلوگیری از فروریختگی ساقه، شاخ و برگ و میوه خیارمی توان از داربست استفاده کرد.

خیار را از گیاهان دیگر دور کنید چون مو و پیچک های خیار به ساقه های گیاهان اطراف محکم گره می خورد.

خیار دو نوع گل دارد: نوع نر که در وسط گل آن شکوفه زرد ۲/۵ سانتیمتری قرار دارد و پرچم های ریزی که بصورت گرده در گلبرگ آن دیده می شود و در نوع ماده که تخمدان گل شبیه به یک خیار ریزی است که آن هم ۲/۵ سانتیمتر طول دارد و گلهایی که در بالای آن شکوفه

مـــی زند.این گلها شامل یک کلاله و یک خامه ای است که تبدیل به گل خیار می شود که همان تخمدان است.

زمانیکه حشرات و زنبورها بر روی گلها می نشینند گرده ها را از گل نر به سمت گل ماده می برند. سطح چسبناک کلاله، دانه های گرده را گرفته و گرده توسط خامه به سمت تخمکها برده می شود و تخمدان شروع به رشد می کند تا به خیار تبدیل شود.معمولا بذر خیار پیوندی، گلهای ماده بیشتری را بـه نسبت نرها زیاد است و به خاطر همین امر محصولات بیشتـری ایجاد مـی شود.

همچنین تعداد زیادی از آفات مقاوم در بذرهای پیوندی وجود دارد. به جرات می توان گفت حشرات و زنبورها در آپارتمان وجود ندارد. بنابراین اگر می خواهید خیار پرورش دهیـد بایـد گرده افشانـــی کنیـد بـه این صورت کـه با یک قلم مـوی نقاشـی نرم بـه قسمت مرکزی گل نر بکشیـد با این کار دانـه هـتای ریز گرده بـه قلم مـو مـــی چسبید سپس قلم مو را به ته کلاله گل ماده بمالید. امیدوارم که تخمدان کوچک شروع به رشد کرده و تبدیل به خیار شود. فراموش نکنید که خیار را بطور مرتب آبیاری کنید و هر ۱۰ روز یکبار به خاک آن کود دهید.

بادنجـــان :

پرورش این گیاه بسیار جالب است. برگهای سبز خاکستری و شکوفه های صورتی بنفش این گیاه بسیار جذاب و دیدنی است. پرورش بادنجان آپارتمانی یک مبارزه طلبی است اما سعی کنید که اشتباه نکنید. جوانه زدن بادنجان در آب و هوای گرم انجام می شود. جوانه زدن بذر این گیاه در ۷ گوله و یا گلدانی که شامل خاک برگ است انجام می شود. بادنجان برای رسیدن به بلوغ مدت زیادی نیاز دارد. در اغلب بذر سبزیجات اولین علامت جوانه زدن معمولا بعد از یک هفته تا ۱۰ روز نمایان می شود. اما در مورد بادنجان اگر انتهای بذر جوانه ها در جای گرم باشد جوانه زدن با سرعت بیشتری انجام می شود.

پیـــاز :

آیا هیچ رژیمی را بدون پیاز دیده اید؟ برای پرورش پیاز در آپارتمان باید بذرهای پیاز سفید (نه زرد) را خریداری کنید و این بذرها را در خاک بکارید. دقت کنید که گلدان عمق کافی را داشته باشد.

پرورش این گیاه در آپارتمان حدود ۳ هفته طول می کشد. اما اگر منتظر یک پیاز متوسط هستید، برداشت این محصول مدت کمتری طول می کشد. در بیرون از آپارتمان زمانیکه شاخ و برگ پیاز به سمت پایین می افتد زمان

چیدن محصول است ولی در آپارتمان این بدان معنا نیست. پیاز باید خوب زهکشی شود و خاک مناسبی داشته باشد.

کاهـــو :

پرورش این گیاه در آپارتمان در باغچه نوری کار مشکلی نیست. بهتر است پرورش کاهو را در یک محل خنک انجام دهید. باغچه نوری کاشت کاهو را در مکانی که دما در روز تقریبا ۱۸درجه سانتیگراد و در شب خنک تر می باشد، قرار دهید.توجه کنید که این مکان پرورش، مختص به کاهو و ترب (تربچه) است. بذر کاهو را در ۷ گوله ها و یا در گلدانی که خاک برگ دارد به مدت ۱۴ ساعت در روز در زیر نور فلورسنت(مهتابی) قرار دهید. این گیاه به رطوبت بالایی نیاز دارد. می توان این شرایط را در آپارتمان بوسیله یک سینی ریگ پر از آب، فراهم کنید. بلوغ این گیاه بین ۴۵ تا ۷۵ روز بطول می انجامد.

تربچـــه :

این گیاه در آب و هوای سرد و خاک مرطوب جوانه می زند، بنابراین اگر آپارتمان دارای چنین شرایطی نیست ، جوانه زدن آنها به نتیجه نخواهد رسید. این گیاه در مدت کمتر از یک ماه به بلوغ می رسد. برای جوانه زدن

ترب گلدانی را انتخاب کنید که به اندازه کافی عمیق باشد و با سیستم ریشه مطابقت کند. این گیاه را هر روز آبیاری کنید.

گوجه فرنگـــی :

هیچ سالادی را نمی توان بدون گوجه فرنگی قرمز و خوشمزه تجسم کرد. بذر این گیاه را در ۷ گوله قرار دهید و در هر گوله یک بذر قرار دهید و سپس آنها را در زیر نور فلورسنت قرار دهید. گوله ها را هر روز آبیاری کنید تا وقتی که جوانه بزند و برگهای آن در بالای گوله ها ظاهر شود. حالا آنها را در یک گلدان ۷ سانتیمتری از خاک برگ منتقل کنید. گلدانها را بر روی یک سینی از ریگ گرد پر از آب قرار داده و سینی را به مدت ۱۴ ساعت در روز زیر نور فلورسنت قرار دهید. جوانـه زدن گوجـه فرنگـی در ۹ روز و به بلوغ رسیدن آن تقریبـا بعـد از ۵۲ روز انجام مـی شود.

دمای آپارتمان برای پرورش این گیاه باید بین ۲۳-۱۲درجه سانتیگراد باشد. اگر این گیاه را بطور مرتب آبیاری کنید و خاک آن را مغذی نمایید آنگاه گوجه فرنگی میوه خواهد داد. این بدیـن معناست که شکوفـه های گوجـه فرنگـی از دو نوع نـر و ماده تشکیل مـی شود. شکوفـه های این گیاه خودلقاعی می کنند. دانه گرده به سمت کلاله چسبناک مـی رود و لوله های

حاوی سلولهای اسپرم به سمت پایین رشد کرده و به تخمک می رسند به این ترتیب گوجه فرنگی به وجود می آید.

توجه داشته باشید اگر دمای محیط پایین باشد ، لوله ها رشد کمی خواهند داشت و شکوفه ها قبل از اینکه تخمک را پرورش دهند می ریزند. اسپری هایی در بازار وجود دارد که می توان این اسپری را بر روی شکوفه ها زده و خود لقاعی را به جلو انداخته و میوه دادن آنها را تضمین کرد.

ریحان :

ریحان گیاه یک ساله جذابی است با رگبرگهای نسبتا برجسته که طعم خوش نعنایی دارد . این گیاه از خانواده نعناست و عمدتا در غذاهای گوجه فرنگی دار و سالاد مورد استفاده قرار داده می شود و ما ایرانیان آن را با چلوکباب و نیز در سبزی خوردن مورد استفاده قرار می دهیم.

ریحان بخوبی در زیر نور خورشید و نیز در زیر نور مصنوعی پرورش می یابد . این گیاه را در یک چشم به هم زدن می توانید بکارید و در زیر نور فلورسنت قرار دهید. نور را در ۱۲ ساتیمتری بالای گلدان قرار داده و به مدت ۱۴ ساعت در روز آن را روشن بگذارید. واسطه تکثیر را دائما مرطوب نگهدارید.

هنگامی که برگ های واقعی روی برگهای دانه پدیدار شد خاک و نهال را در یک گلدان بزرگتری که استریل باشد منتقل کنید. می توانید گلدان نهال را در یک پنجره آفتابی قرار دهید تا یک بوته پر شاخ و برگ داشته باشید .گیاهتان را با کود مایع هر ۱۰ روز یکبار تغذیه کنید.

برای باغچه داخل آپارتمان ریحان معمولی بسیار رضایت بخش است. یک نوع ریحان با برگ سرخ مایل به صورتی وجود دارد که مورد استفاده در سالاد است . حضور رنگ صورتی تیره در شاخ و برگ سبز، منظره زیبایی را در باغچه آپارتمانی به وجود می آورد .

ریحان ،خوش بو کننده داخل آپارتمان می باشد. یک شاخه ریحان با برگهای انبوه را داخل آب داغ خیس کنید تا رایحه آن وارد فضای آپارتمان شود و منزلتان را خوشبو نماید. برگ ریحان سوپ گوجه فرنگی را کامل می کند. ژله ریحان با کباب بسیار دلپذیر است. باید جوانه قسمت وسط ریحان قیچی شود تا از جوانه زدن جلوگیری کنید، در صورتی که جوانه وسط قیچی نشود مزه ریحان کاهش می یابد.

اگر شاخ و برگ رطوبت زیادی دارد هرچه زودتر قبل از اینکه قارچ و کپک رویش ظاهر شود آن را خشک کنید.

نعنـــا :

این گیاه در دو نوع یافت می شود : نوع اول معمولی و نوع دیگر برگهای گرد سبز خاکستری دارد.

یک دسته کوچک از بریده نعنا را به مدت ۵ دقیقه در آب جوش قرار دهید سپس دو پیمانه شکر به آن اضافه کنید و از این مایع در تابستان برای رفع تشنگی استفاده نمایید. در ضمن این شربت برای آرامش معده نیز مناسب است. نعنا را دائما آبیاری کنید و آن را زیر نور خورشید و یا انعکاس نـور قرار دهید .می توان این گیاه را خشک و فریز نمود.

جعفـــری :

این گیـاه برای خوش عطـر و طعـم کردن غذا اسـتفاده مـی شود وحدود ۶ هفته طول می کشد تا جوانه بزند. بذر جعفری را در یک لیوان از آب ولرم بخیسانید، فرایند جوانه زدن تا ۲ هفته به طول می انجامد. این گیاه اکثر اوقات رطوبت را دوست دارد. برای زینت این گیاه برگهای کناری آن را هرس کنید.

جعفـری فرنگـی :

این گیاه مانند جعفری معمولی است و شبیه به سرخس می باشد . قلمه های تزئینی باید از کناره های آن جدا شوند چون جوانـه های جدید از وسط بوتـه سر بیرون می آورند. جعفری فرنگی زیر نور انعکاسی بهتر رشد می کند و در زیر نور مستقیم خورشید آسیب می بیند. این گیاه رطوبت را دوست دارد.

شـوید :

گیاهی یک ساله با شاخ و برگهای پر که گلهای آن روی ساقه اش قرار دارد. گلهای شوید به دانـه تبدیل می شوند. شاخ و برگ آن خوش طعم وعطر مـی باشند و بصورت های خشک کرده و تازه در آشپزی قابل استفاده است. شوید به مواد مغذی زیادی نیاز دارد بهمین دلیل این گیاه را باید با غذاهای گیاهی محلول در آب هر ده روز یکبار تغذیه کرد.

ترخـن :

یک گیاه خوش عطر و بواست و در غـذاهـای فرانسوی فراوان استفاده مـی گردد. برگهای این گیاه را می توان در سالاد سبزیجات ، ماهی و سوپ گوجه فرنگی استفاده کرد. دو نوع ترخن وجود دارد : روسی و فرانسوی.

ترخن روسی رشد خوبی دارد ولی عطر و بوی آن کم است. نوع فرانسوی آن برعکس روسی رشد کمی دارد ولی دارای عطر و بوی فراوانی است.

تکثیر این گیاه از طریق بریدن و یا تقسیم ریشه انجام می شود . خاک گلدان این گیاه باید استریل باشد و به آن شن و ماسه اضافه کنید.

این گیاه نور کامل خورشید را دوست دارد و در دمای کمتر از ۱۰ درجه از بین می رود. ترخن معمولا در معرض آفت است بنابراین آن را با محلول آب و صابون اسپری کنید و هر ماه یکبار این گیاه را در فضای باز قرار دهید.

پونه کوهی (اُرگانو) :

این گیاه بصورت یک یا چند ساله مقاوم یافت می شود و ارتفاع آن در آپارتمان بین ۱۵ تا ۲۵ سانتیمتر خواهد رسید. پونه کوهی دارای عطر و طعم خوبی است(همانند آویشن) و از خانواده نعناست .

کاشت بذر آن در ۷ گوله انجام می گیرد. بعد از نمایان شدن ریشه در گوله ها ، آن را در گلدان و در زیر نور فلورسنت به مدت ۱۴ ساعت در روز قرار دهید. این گیاه را می توان از روش بریدن و یا تقسیم کردن ریشه تکثیر کرد.

آویشـــن :

این گیاه مقاوم و چند ساله است و از خانواده نعناست.آویشن از گیاهان متداول در آشپزخانه می باشد و دارای عطر و بوی خوبی است.

این گیاه هنگامی که تمایل به رشد می کند روی گلدان را می پوشاند و در ضمن به نور کامل خورشید نیاز دارد و باید روزانه حداقل ۱۴ ساعت زیر نور فلورسنت قرار گیرد. هنگامی که آویشنها به اندازه کافی رشد کردند آنها را در گلدانهـای ۱۲ سانتیمتری که حاوی خاک استریل است قرار دهید. آویشنها را مـی توان با قلمه زدن و تقسیم ریشه تکثیر نمود .

گل گاو زبـــان :

گیـاه یک ساله ای که مزه خیار می دهـد. برگهـای پهـن و پـرز داری دارد. ساقـه این گیاه یک گل آبی مایل به صورتـی بیرون مـی دهد و هر ساقه دارای یک گلبرگ نوک تیز است که دور هم روی یک ساقه کوتاه جمع شده اند. گل این گیاه را در گلدانهای کوچک بکارید و آن را زیر نور فلورسنت قرار دهید و گلدانها را همیشه مرطوب نگه دارید.

استوخدوس (نوعی سنبل) :

این گیاه دارای برگهای ضخیم خاکستری و سوزنی است و بطور فزاینده ای دارای عطر و بو می باشد .

رشد این گیاه به کندی صورت می گیرد. خاک این گیاه باید ماسه ای و خوب زهکشی شود. این گیاه به رطوبت زیاد احتیاج ندارد . در سال اول این گیاه شکوفه کوچک و محدود خواهد داد و در سال سوم بیشترین شکوفه را عرضه می کند.

مرزنجوش :

این گیاه یک گیاه آپارتمانی رضایت بخش است. شاخ و برگ این گیاه تمایل دارند به طرف پایین بیافتند . این گیاه خوش عطر را می توان به دلمه و غذاهای پختنی اضافه کرد.

جوانه زدن آن در آپارتمان سه تا چهار هفته طول می کشد و باید روزانه ۱۴ ساعت زیر نور فلورسنت قرار گیرد.کاشت این گیاه در ۷ گوله انجام می شود. زمانیکه ریشه ها در گوله ها نمایان شدند آنها را در گلدان ۱۲ سانتیمتری قرار دهید. برگهای این گیاه را ماهی یکبار با اسپری کردن از گرد و خاک پاک کنید. ترکیبی از مرزنجوش ، مریم گلی و آویشن کوبیده برای استفاده در دلمه و سوپ بسیار عالی و خوشمزه است .

برگ بو:

گیاه یک ساله ای است که رشد پایینی دارد و در سرما مقاوم نیست. این گیاه را در آپارتمان می توان بصورت مینیاتوری در آورد.

صبر زیادی باید داشته باشید تا بعد از قلمه زدن این گیاه شاهد ریشه زدن آن باشید چون ریشه زدن برگ بو تا شش ماه طول می کشد،پس بهتر است بوته برگ بو را از باغداران خریداری کنید و در موقع خرید مطمئن شوید که برگها عفونت شپشک نداشته باشند. این حشرات بصورت لکه های قهوه ای پشت برگ پدیدار می شوند و در صورتی که بخواهید گیاه سالم شود بایستی برگها را با برس به آرامی پاک کنید. این گیاه هوای گرم بیرون را دوست دارد اما برگهای آن در مقابل نور مستقیم خورشید می سوزد.

خاک گلدان برگ بو باید کاملا غنی و زهکشی شده باشد. این گیاه زیر نور فلورسنت بخوبی رشد می کند ، مدت نوردهی باید روزانه ۱۴ ساعت باشد. ساقه ها را از مرکز آن ببرید این کار باعث طعم خوب و از بین نرفتن روغنهای فرار می شود.

برگهای این گیاه را می توان به عنوان تزئین سالاد استفاده کرد و برای طعم دادن به نوشابه های تابستانی آن را ۵ دقیقه در آب داغ بخیسانید و سپس آب آن را بگیرید و به آب میوه بیفزایید. برای خشک کردن این گیاه

برگهای آن را از کناره ها ببرید.خشک کردن این گیاه حدود ۱۵ روز وقت می خواهد.

مواظب باشید که برگ بو را با لارل۱ اشتباه نگیرید لارل گیاهی سمی و خطرناک است و در مناطق جنگلی بصورت گسترده ای تولید می شود و متاسفانه در بعضی از لغت نامه ها معنی لارل را برگ بو ذکر کرده اند.

رزماری (اکلیل کوهی) :

این گیاه چند ساله در آب و هوای سرد مقاوم نیست بنابراین در فصل سرما باید در آپارتمان نگهداری شود . این گیاه با بریدن و یا تقسیم کردن ریشه تکثیر می گردد.

خاک مناسب این گیاه ماسه و باید آن را در جایی که بازتاب نورخورشید انعکاس دارد قرار دهید. اکلیل کوهی نیاز به آب فراوان دارد و ریشه این گیاه هرگز نباید خشک شود. به علت عطر و بوی خوب این گیاه بعضی از افراد آن را در چای و یا ژله استفاده می کنند. از این گیاه می توان به عنوان بخور و تازه کننده هوای اتاق هایتان استفاده کنید.

۱- Laurel

مریم گلی :

این گیاه مقاوم است و بصورت عمودی و منشعب رشد می کند . رنگ برگهای این گیاه سبز تیره است و از خانواده نعنا است. بهترین راه تکثیر این گیاه بریدن ریشه است (در زمانی که بیشترین رشد خود را دارد) . این گیاه را از طریق تقسیم کردن نیز می توان تکثیر کرد . دشمن این گیاه عنکبوت قرمز است ولی باشستن شاخ و برگ این گیاه می توانید از آن مراقبت نمایید. از برگهای تازه آن در سالاد و یا ترشی و از جوشانده این گیاه به عنوان یک شامپو برای سیاه ماندن موهایتان می توانید استفاده کنید. این گیاه نور خورشید را بطور کامل دوست دارد.

مورد :

این گیاه بصورت درختی و یا بوته یافت می شود. برگهای این گیاه بصورت فزاینده ای معطر است و شبیه شمشاد می باشند ، با این تفاوت که برگهای مورد نازک تر و نوک تیز تر است. این گیاه پر شاخ و برگ است و گلهای کوچک و سفید دارد که در تزئین بکار برده می شود و در تمام فصول گل می دهد جز مواقعی که هرس شود. این گیاه به نور خورشید احتیاج دارد و از حشرات و آفات، آسیبی نمی بیند فقط رشد آن کند می شود و گهگاه نیاز به تعویض گلدان دارد .مورد در آپارتمان در

صورتیکه آب کافی داشته باشد رشد کرده و بزرگ می شود. این گیاه معطر در صنعت عطر سازی و در دباغی کاربرد دارد. مـورد سمبل عشق و صلح است.

وارنگ بو :

این گیاه عضوی از خانواده نعنا می باشد و در گذشته برای از بین بردن افسردگی، لکنت زبان و تیک های عصبی مورد استفاده قرار می گرفت. برگهای این گیاه مانند نعنا چروک خورده می باشد و روغنی از خود ترشح می کند که نرم و آرامشبخش است. این گیاه از طریق خواباندن ، قلمه زدن و یا تقسیم ریشه تکثیر می شود.

وارنگ بو در آپارتمان مستعد آفاتی نظیر مگس سفید و شته می باشد. برای از بین بردن این آفات از اسپری آب و صابون استفاده کنید.

کالامــوندین (نوعی مرکبات ریز) :

این گیاه دوست داشتنی نیازی به توجه ندارد. شاخه و برگ آن رنگ سبز روشن دارد و هر شاخه ۱۰ تا ۱۲ عدد پرتقال کوچک را تحمل می کند. خاک این گیاه باید ماسه ایی باشد و هر روز به این گیاه کود دهید .

نهال این گیاه را از گلخانه ها خریداری نمایید. این گیاه در آپارتمان بیشتر جنبه تزئینی دارد و فقط از آن می توان مارمالاد تهیه کرد. این گیاه به نور کامل خورشید نیاز دارد.

زیتون شیرین :

این گیاه یک بوته به همراه گلهای سفید خوش عطر و بو دوست داشتنی است و دارای برگهای ریز دندانه ایی و درخشان است . رشد آن در آپارتمان اندازه های متفاوتی دارد (از ۱۵ تا ۶۲ سانتیمتر).

این گیاه نور خورشید و بازتاب آن و یا نور فلورسنت را دوست دارد. زیتون شیرین را بطور مرتب آبیاری کنید.

و در آخر اینکه:

امید است با اطلاعاتی هر چند مختصر که توسط این کتاب به شما داده شد بتوانید با یادگیری پرورش گیاهان در آپارتمان، زیبایی طبیعت را به منزلتان آورده و از آن لذت ببرید.

پایان

اگر از پرورش یک گلدان جعفری بر روی لبه پنجره

آشپزخانه تان لذت می برید ...

اگر برای باغبانی کردن باغچه تان پرشور هستید...

و یا اگر در جستجوی طرح جالب توجه و اطلاعات خانگی هستید...

بنابراین "پرورش سبزیجات سالادی" کتابی است مناسب برای شما

نشر
دانشگران محمود

قیمت : ۲۰۰۰ تومان

شابک : ۲-۴۴-۷۹۹۲-۹۶۴-۹۷۸

آدرس: خیابان انقلاب،اول خیابان آزادی

کوچه قائم مقام ، شماره۳۷، طبقه ۵

۶۶۹۰۷۶۸۶ - ۰۹۱۲۴۱۹۱۵۴۷